

MƏDƏNİYYƏT

Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin nəşri

Qəzet 1991-ci ilin yanvarından çıxır

Almaniya Azərbaycanla
əməkdaşlıqda maraqlıdır

Beynəlxalq hüququn normaları bizim tərəfimizdədir. Ölkəmizin suverenliyini və ərazi bütövlüyünü təmin etməsi ilə bağlı bizi hər hansı günahlandırma cəhdləri tamamilə əsassız və qərəzlidir. Azərbaycan öz ərazi bütövlüyünü və suverenliyini təmin etməklə bağlı digər ölkələrin atdığı addımlardan fərqli addımlar atmır.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev bu sözləri fevralın 28-də Alman İqtisadiyyatının Şərq Komitəsinin sədri Mi-xael Harmsın rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edərkən deyib.

Dövlətimizin başçısı alman iş adamları ilə ötən il Berlində, bu yaxınlarda isə Münxendə keçirdiyi görüşlərini məmnunluqla xatırlayaraq, indi də böyük nümayəndə heyətinin Azərbaycana səfər etməsinin önəmini qeyd edib.

Almaniyanın Azərbaycandakı səfiri Ralf Horlemann nümayəndə heyəti adından qəbula görə minnətdarlığını bildirib, Prezident İlham Əliyevin Münxendə Almaniya Kansleri ilə keçirdiyi görüşlərin təəssüratı altında olduqlarını deyib. O, eyni zamanda Azərbaycan və Ermənistan xarici işlər nazirlərinin görüşünün (28-29 fevral) Berlində keçirilməsindən məmnunluqlarını ifadə edib və ölkəsinin sülh prosesini dəstəklədiyini vurğulayıb. Qeyd edib ki, Azərbaycanın ev sahibliyi ilə COP29-un (BMT-nin İklim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyası Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyası) keçiriləcəyi 2024-cü ildə sülh müqaviləsinin imzalanmasına nail olmaq üçün bir imkan yaranıb, bu da öz növbəsində sabitlik, iqtisadi inkişaf, əmin-amanlıq baxımından çox önəmlidir.

Diplomat vurğulayıb ki, alman iş adamlarından ibarət nümayəndə heyətinin Azərbaycana səfərinin əsas məqsədlərindən biri də ölkəmizlə əməkdaşlıqda maraqlı olduqlarını nümayiş etdirməkdir. Bildirib ki, Azərbaycan Prezidentinin də inaqurasiya nitqində dediyi kimi, iqtisadi, o cümlədən enerji sahəsində transformasiya məsələlərinin gündəlikdə durması əməkdaşlıq üçün böyük imkanlar yaradır. Almaniya biznes dairələri və şirkətləri bu gündəliyə böyük töhfələrini verməyə hazırdır.

davamı səh. 2-də

Süleyman Ələsgərovun 100 illiyi
münasibətilə musiqi axşamı

Bu il görkəmli bəstəkar, tanınmış dirijor və pedaqoq, Dövlət mükafatı laureatı, Xalq artisti, professor Süleyman Ələsgərovun anadan olmasının 100 illiyi qeyd edilir.

Müslüm Maqomayev adına Azərbaycan Dövlət Akademik Filarmoniyasında Süleyman Ələsgərovun yubileyinə həsr edilən konsert keçirildi.

səh. 2

“Salam, Novruz!”

Azərbaycan Milli İncəsənət Muzeyində “Salam, Novruz!” adlı sərgi təşkil edildi. Fevralın 27-də, ilaxır çərşənbələrdən ilki – Su çərşənbəsi münasibətilə keçirilən sərginin açılışına sənət adamları, ölkəmizdəki diplomatik korpusun nümayəndələri qatılmışdılar.

Milli İncəsənət Muzeyinin direktoru Şirin Məlikova çıxış edərək bildirdi ki, Novruz bayramının ilk müjdəçisi olan Su çərşənbəsi günündə gerçəkləşən sərgidə muzeyin kolleksiyasından 80-ə yaxın eksponat – dekorativ-tətbiqi və təsviri sənət əsərləri nümayiş olunur.

Sərgi məkanı Su, Od, Yel və Torpaq çərşənbələrinə, eləcə də Novruz bayramına həsr olunmuş beş tematik zala bölünüb.

davamı səh. 5-də

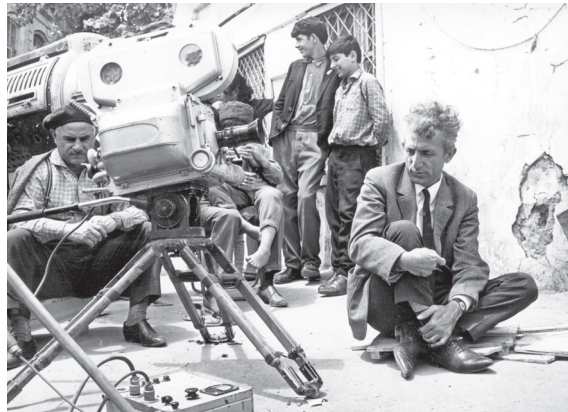
Milli kino salnaməsini zənginləşdirən rejissor

Əməkdar incəsənət xadimi Şamil Mahmudbəyovun 100 illik yubileyi qeyd olundu

Bu il Azərbaycan kino sənətinin görkəmli nümayəndəsi, kinorejissor, Dövlət mükafatı laureatı, Əməkdar incəsənət xadimi Şamil Mahmudbəyovun (1924–1997) anadan olmasının 100 illiyidir.

Fevralın 29-da Dövlət Film Fondunda kino xadiminin yubileyinə həsr olunmuş tədbir keçirildi. Mədəniyyət Nazirliyi, Azərbaycan Respublikası Kino Agentliyi və Dövlət Film Fondunun birgə təşkil etdiyi tədbirin iştirakçıları əvvəlcə fondun foyesində sənətkarın yaradıcılığın-dan bəhs edən fotosərgi ilə tanış oldular.

Dövlət Film Fondunun direktoru Əməkdar incəsənət xadimi Cəmil Quliyev tədbiri açaraq Şamil Mahmudbəyovun Azərbaycan kinosu tarixində xidmətlərindən danışdı: “Şamil Mahmudbəyovun filmləri hər birimizin yaddaşında dərin izlər qoyub. O, uşaqların dünyasını çox gözəl kəşf etmişdi. Onların dilini tapmışdı, xarakter və psixologiyalarına bələd idi. Bu səbəbdən də Şamil müəllimdə uşaq rollarının ifaçılarının siyahısı var idi. Biz bəzən film üçün aktyor axtaranda ona müraciət edirdik. Gənc yaşlarında dünyasını dəyişən, bir çox filmlərdə yadda qalan obrazlar yaradan Ruslan Nəsirov da Şamil müəllimin tapıntısı idi”.

Cəmil Quliyev çıxışının sonunda təəssüflə qeyd etdi ki, vaxtilə Şamil Mahmudbəyovun 80, 90, 95 illik yubileylərində onunla çalışmış bir sıra sənət adamları və qohumları iştirak edərdi: “Bu gün isə bu say azalıb. Bəlkə də elə bu səbəbdən biz fondda bir çox sənətkarlarımızın şəxsi arxivini yada bilsək də, Şamil Mahmudbəyovun arxivinə aid sənədləri tapa bilmirik. Arxivdə təkcə fotosəkilləri qorunur”.

Xalq artisti, kinorejissor Oqtay Mirqasımov, kinoşünas, Əməkdar incəsənət xadimi Aydın Kazımzadə rejissorun həyat və fəaliyyətindən geniş bəhs etdilər. Onun hər zaman gənclərə dəstək, yeniliklərə açıq rejissor olduğunu vurğuladılar. Həmçinin sənətkarla bağlı xatirələrini bölüşdülər.

Bildirildi ki, Şamil Mahmudbəyov II Dünya müharibəsində iştirak edib, ağır yaralanıb. Ordu-dan tərxis ediləndən sonra

Moskvada Ümumittifaq Dövlət Kinematografiya İnstitutuna daxil olub. 1954-cü ildə “Bakı” kinostudiyasında rejissor kimi fəaliyyətə başlayıb. Azərbaycan kinosunun klassikasına çevrilmiş onlara bədii film çəkib. Təvəzökar insan olduğundan kinostudiyada çalışdığı illərdə isə heç vaxt çoxsaylı medalları taxmaz, veteran adından istifadə etməzdi.

davamı səh. 2-də

“Arzu balıq dastanı” yenidən Vyana səhnəsində

Austriyada fəaliyyət göstərən “ÖST Ensemble” ansamblı Vyana “Arzu balıq dastanı” adlı performans proqramı ilə çıxış edib.

Şəhərdəki “Future Art Lab” zalında nümayiş olunan proqram tamaşaçıların çoxsaylı müraciətləri əsasında ansamblın ötən il təqdim etdiyi eyniadlı layihənin genişləndirilmiş yeni təqdimatıdır. Layihə Vyana “Arzu balıq dastanı” adlı performans proqramı ilə 2023-cü ilin iyulunda çıxış etmişdi.

“Arzu balıq dastanı” Vyana

Musiqi və Səhnə Sənətləri Universitetində təqdim edilmişdi. “ÖST Ensemble” bəstəkar, mu-

siqi nəzəriyyəçisi və etnomusiqişünas Aria Torkanbouri tərəfindən 2020-ci ildə təşkil edilib.

Aria Torkanbouri dastanı məşhur təbrizli yazıçı, tərcüməçi Səməd Behrənginin “Balaca qara balıq” nağılı əsasında qələmə alıb və bu kompozisiyasını tərtib edib. Performans başdan-başa Azərbaycan-türk aşiq-dastan ənənəsi əsasında qurulub.

Fərqli musiqi və rəqs mədəniyyətlərindən seçilən əsərlərin hamısı dastan rəvayəti əsasında, aşiqlərin dastan söyləmə formasına dayanaraq yeni üslubda ifa olunub. “Arzu balıq dastanı”nda Fikrət Əmirovun “Mən səni aaram”, “Min bir gecə” baletindən rəqs, Niyazinin “Qaytağı” və Güney Azərbaycan aşiq havası “Çal, aşiq, çal!” kimi əsərləri təqdim edilib.

davamı səh. 2-də

“Kilsəyə çevrilən türk abidələri”

İndiki Ermənistan ərazisində qalan memarlıq irsimiz necə qəsb edilib?

Türkiyənin Xaricdə Yaşayan Türklər və Əqrəbə İcmaları Başqanlığında (YTBI) “Kilsəyə çevrilən türk abidələri” üçcildliyi-nin təqdimatı olub. Kitabda indiki Ermənistan ərazisində olan və sonradan kilsəyə çevrilən qədim türk memarlıq abidələri haqqında ətraflı məlumat verilir.

Türkiyə Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin dəstəyi ilə ərəşəyə gələn bu tədqiqat əsəri dün-

yanın 19 ölkəsində öncə türk abidəsi olmuş və sonradan kilsəyə çevrilmiş irs yadigarları haqqında məlumatları ehtiva edir.

Kitabın müəllifi memar Emin Yılmaz bildirib ki, Türkiyənin soydaş və əqrəbalar yaşayan coğrafiyalarda memarlıq abidələrinin üzə çıxarılması üzrə fəaliyyət davam edir. Onun sözlərinə görə, bu tədqiqat türklərin məruz qaldıqları köç, sürgün proseslərinə də işıq salır, həmçinin tarixin müxtəlif mərhələlərində baş vermiş faciələri daha müfəssəl şəkildə araşdırmağa imkan yaradır.

Emin Yılmazın 13 il ərzində hazırladığı bu tədqiqat əsəri üç cilddən və 1425 səhifədən ibarətdir. Türk və ingilis dillərində tərtib edilən kitabın birinci cildində Azərbaycan, Albaniya, Bosniya və Herseqovina, Bolqarıstan, Əlcəzair, Ermənistan, Kipr, Xorvatiya, Monteneqro, Kosovo və Makedoniya, ikinci cildində isə Ukrayna, Macarıstan, Moldova, Rumıniya və Serbiyadakı tarixi abidələr haqqında məlumatlar yer alıb. Əsərin üçüncü cildi bütövlükdə Yunanıstandakı türk tarix abidələrinə həsr edilib.

Təqdimat mərasimi çərçivəsində kilsəyə çevrilən qədim türk abidələrinin fotosəkillərindən ibarət sərgi də təşkil olunub.

“İllər öncə qəzetlər
nədən yazırdı?”

- Məhəmməd Füzulinin ilk yubileyi necə qeyd edilmişdi?
- Azərbaycan KP MK dahi şairin vəfatının 400 illiyi haqqında qərarı niyə iki il gec qəbul etmişdi?
- 50-ci illərdə Azərbaycan Dövlət Konservatoriyası nəzdindəki məktəbdə milli musiqi alətləri sinfi niyə yox idi?

mətbu xronikadan seçmələr səh. 7-də

Qara Qarayevin nəvəsi türkiyəli ifaçı ilə albom yazdırıb

səh. 3

Filmlərdən yadigar qalanlar...

səh. 6

Gəncə filarmoniyasında “Muğam gecələri”

səh.3

əvvəli səh. 1-də

Nümayəndə heyətinin Azərbaycana səfərini yüksək qiymətləndirən dövlətimizin başçısı iqtisadi sahənin ikitərəfli münasibətlərimizdə həmişə mühüm rol oynadığını deyərək bunu əlaqələrimizin yaxşı göstəricisi kimi dəyərləndirdi. Prezident İlham Əliyev keçən il Berlinə səfəri zamanı Almaniya Kansleri ilə görüşündə əlaqələrimizin geniş gündəliyinə daxil olan məsələlərin, o cümlədən iqtisadi əməkdaşlıq məsələlərinin müzakirə olunduğunu qeyd edib. Eyni zamanda Kansler Şoltsun təşəbbüsü ilə bu yaxınlarda Münxendə Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyanla keçirilən görüşün sülh prosesinə dinamizm gətirilməsi baxımından önəmini vurğulayıb. Bununla yanaşı, Almaniya tərəfinin təklifi ilə xarici işlər nazirləri arasında Berlinə görüşün keçirilməsinin də Azərbaycan tərəfindən dəstəkləndiyini qeyd edib.

Prezident diqqətə çatdırıb ki, Almaniyanın qonşuluğunda yerləşən, necə deyirlər, alovun üstünə benzin tökən və Ermənistanı öldürücü silahlarla təchiz edən Fransadan fərqli olaraq sülh prosesində neytrallıq nümayiş etdirir.

Borrel haradan bilir ki, Azərbaycan Ermənistanla hücum etməyi planlaşdırır?

Dövlətimizin başçısı təəssüf hissi ilə qeyd edib ki, bu gün ikili standartlar bir sıra beynəlxalq institutlar, o cümlədən

Avropa İttifaqı üçün adı hala çevrilib. Bu baxımdan Cozef Borrelin qeyri-adekvat bəyanatları bizi çox meyus edib. Əvvəla, onun bu bəyanatları heç bir reallığı əks etdirmir və beynəlxalq hüququn normalarına ziddir. İkincisi, Azərbaycan tərəfi bu bəyanatları ölkəmizə qarşı pərdələnmiş təhdid kimi qiymətləndirir. Borrel bildirib ki, Azərbaycan Ermənistanla hücum edərsə, bunun acı nəticələrini görəcek. Əvvəla, Borrel bu məlumatları haradan alıb ki, Azərbaycan Ermənistanla hücum etməyi planlaşdırır? Onlar cənab Makronun insinuasiyalıdır. Bütün bunlar Fransanın guya Azərbaycanın Ermənistanla hücumu hazırlaşması ilə bağlı ölkəmizin demonizə edilməsinə əsaslanan anti-Azərbaycan siyasətinin bir hissəsidir. Ermənistanla sərhəddə son dəfə 2023-cü ilin sentyabrında ciddi gərginləşmədən sonra bu ilin fevralında ok olan dövrdə sərhəddə vəziyyət sakit idi. Lakin fevral ayında erməni snayperi Azərbaycan əsgərini ağır yaraladıqdan sonra biz buna vaxtında adekvat və dəqiq cavab verməli olduq. Bizim bu cavab bir neçə dəqiqə çəkdi və Ermənistanın bunu dərk etməsinə kifayət etdi ki, azərbaycanlıların öldürülməsi cəhdi cəzasız qalmayacaq və dediyim kimi, ötən ilin sentyabrından bu hadisə istisna olmaqla sərhəddə sakitlik hökm sürür. Deməli, cənab Borrel və cənab Makron bu informasiyanı reallıqdan deyil, öz xəyallarından götürürlər.

Almaniya Azərbaycanla əməkdaşlıqda maraqlıdır

Prezident: Almaniya Fransadan fərqli olaraq sülh prosesində neytrallıq nümayiş etdirir

Prezident İlham Əliyev qeyd edib ki, Azərbaycan sülh prosesinə sadiqdir. Mehiz biz İkinci Qarabağ müharibəsi başa çatdıqdan sonra sülh danışıqları təşəbbüsü ilə çıxış etdik. Sülh yolu ilə həllin beş əsas prinsipi işləyib hazırladıq və sülh müqaviləsinin mətninin layihəsini təqdim etdik. Beləliklə, biz əgər sülh istəmiriksə, niyə bunların hamısını hazırlamışıq?!

Dövlətimizin başçısı xatırladıb ki, otuz il torpaqlarımızı işğal altında saxlayan Ermənistan bu müddətdə BMT Təhlükəsizlik Şurasının məlum qətnamələrinə, beynəlxalq hüququn normalarına, o cümlədən humanitar normalara məhəl qoymadı. İki gün əvvəl ildönümünü qeyd etdiyimiz Xocalı soyqırımını törətdilər. İndi biz suverenliyimizi və ərazi bütövlüyümüzü bərpa etdikdən və Qarabağda separatizm yuvasını dağıtdıqdan sonra hücumlara məruz qalmışıq. Biz Makron, Borrel və onlar kimi digər insanlar tərəfindən günahlandırılırlıq. Ukraynanı götürək, Ukrayna öz ərazi bütövlüyünü bərpa etmək istəyir. Almaniya və digər ölkələr Ukraynaya silahlar göndərir. Siz hamınız bəyan edirsiniz ki, Ukrayna öz ərazi bütövlüyünü təmin etməlidir. Bəs bizim ərazi bütövlüyümüz? Məgər bu məsələ Ukrayna məsələsindən daha az önəmlidir?

Avropa Şurasından çıxmaq barədə məsələyə baxa bilərik

Prezident xatırladıb ki, biz öz ərazi bütövlüyümüzü və suverenliyimizi bərpa etdikdən sonra Avropa Şurası Parlament Assambleyası Azərbaycan nümayəndə heyətinin səs hüququndan məhrum edilməsi barədə qərar qəbul edir. Əfsuslar olsun ki, bu qərar Almaniya parlamentinin üzvünün təşəbbüsü ilə qəbul olunub və o şəxs Kansler Şoltsun rəhbərlik etdiyi partiyanın üzvüdür.

Bu, ikili standart deyilmi, yoxsa bizimlə aparılan bir oyundur?! Almaniya Kansleri qərəzsizlik nümayiş etdirir, onun bəyanatları və fəaliyyəti bunu əks etdirir. Onun rəhbərlik etdiyi partiyanın üzvü isə AŞPA-da 2 qeyri-xristian ölkəsindən biri olan Azərbaycanı uzaqlaşdırmaq istəyir və bunu nümayişkarənə və məqsədyönlü şəkildə edir. Bildiyiniz kimi, biz bu qurumun sessiyalarında iştirak etməmək qərarına gəlmişik. Çünki əgər bizim öz mövqeyimizi bildirmək hüququmuz yoxdursa, nəyə görə orada olmalıyıq?! Əgər bir il ərzində nümayəndə heyətimizin hüquqları bərpa olunmazsa, biz Avropa Şurasından tamamilə çıxmağımız barədə məsələyə ciddi şəkildə baxa bilərik.

Dövlətimizin başçısı bir məsələni də təəssüf hissi ilə qeyd edib ki, Almaniya mətbuatında Azərbaycan guya azadlıqların təmin olunmadığı, insanların öz fikirlərinə görə həbs olunduğu, diktaturanın hökm sürdüyü despotik bir ölkə kimi təqdim edilir. "Bu, tamamilə yalandır və mən bundan təəssüf hissi keçirirəm", – deyən Prezident İlham Əliyev bunu həmin yazıların müəlliflərinin özlərinin də yaxşı bildiyini vurğuladı və qeyd etdi ki, Azərbaycanla bir neçə ildir fəaliyyət göstərən Almaniya səfəri də ölkəmizdə gedən proseslərin şahididir. Prezident İlham Əliyev qeyd edib ki, Azərbaycan haqqında bilərəkdən çox mənfi təəssürat yaradılır: "Bütün bunlar bizim həyata keçirdiyimiz işlərə mane ola bilməzi?! Xeyr! Biz istər ərazi bütövlüyünün bərpası, istər iqtisadi gündəliyimizlə bağlı öz xalqımızın, ölkəmizin rifahı naminə işlər görürük".

Rusiya reallıqları qəbul edir, ABŞ və Fransa da bu cür hərəkət etməlidir

Prezident diqqətə çatdırıb ki, Azərbaycan torpaqlarının Ermənistanın iş-

ğalı altında olduğu otuzillik bir müddətdə özlərini beynəlxalq birlik adlandıran Fransa, ABŞ və Rusiya – həmsədrlər ədalətin bərpa olunması üçün heç bir addım atmadılar. Biz öz torpaqlarımızı azad etməyə başlayanda bu üç ölkə bizə təzyiqlər göstərməyə başladı. Hər biri bizi öz yolumuzdan döndərmək üçün müxtəlif alətlərdən istifadə etdi. Onlar istəmədilər ki, biz öz torpaqlarımızı azad edək. Ötən ilin sentyabrında biz separatizmə son qoyduğumuz zaman onlar yenə də səhv etdilər. Onların bəziləri indi də səhv edirlər. Mən ABŞ və Fransıya nəzərdə tutaram. Düşündürəm ki, Rusiya indi nəyin baş verdiyini yaxşı anlayır və yeni reallıqları qəbul edir. ABŞ və Fransa da eyni cür hərəkət etməlidirlər. Əks təqdirdə, vəziyyət onların planlaşdırdığı kimi olmayacaq. Bu ölkələr Cənubi Qafqazda buranın aparıcı ölkəsi, iqtisadiyyatı, ordusu, geniş beynəlxalq əlaqələri olan Azərbaycan ilə işləməlidirlər.

Almaniyanın ölkəmizdəki səfəri verilən məlumatlara görə dövlətimizin başçısına minnətdarlığını bildirib və qeyd edib ki, həqiqətən, ölkəmiz haqqında təəssürlərə malik olmaq üçün buradakı prosesləri öz gözləri ilə görmək vacibdir və nümayəndə heyətinin səfərinin məqsədlərindən biri də bundan ibarətdir.

Alman iqtisadiyyatının Şərq Komitəsinin sədri Mixael Harms isə vurğulayıb ki, Almaniya biznes dairələri Azərbaycanın Cənubi Qafqazda sülh proseslərinə sadiqliyini yüksək qiymətləndirir və bu da öz növbəsində bütün regionda müsbət inkişafın əsasını qoya bilər.

Görüşdə iqtisadi əlaqələrin perspektivləri, o cümlədən energetika, birgə layihələr, investisiya və digər sahələrdə əməkdaşlıqla bağlı məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb.

Qarabağ Universiteti növbəti dərs ilində fəaliyyətə başlayacaq

2024–2025-ci tədris ilində Qarabağ Universitetində 1000 tələbənin təhsil alması planlaşdırılır.

Elm və təhsil naziri Emin Əmrullayev bunu fevralın 29-da keçirilən brifinqdə deyib. O bildirib ki, universitetdə 70 nəfər professor-müəllim heyətinin yer alması planlaşdırılır.

Yaxın 5 ildə universitetdə tələbə sayının 5 minə çatdırılması

gözlənilir. Universitetdə pedaqoji, mühəndislik, iqtisadiyyat, incəsənət, humanitar və sosial, turizm fakültələri olacaq.

Nazir qeyd edib ki, universitetdə çalışacaq müəllim heyətinin əməkhaqqı nisbətən yüksək olacaq. Yaxın ərazidə yaşayan müəllim heyətinin cəlb olunması nəzərdə tutulur. Xankəndi, Şuşa, Ağdamdan olan alimlərimizlə görüş keçiriləcək. İşçi heyəti Xankəndidə mənzillə təmin olunacaq.

Xatırladaq ki, Prezident İlham Əliyev 2023-cü il noyabrın 28-də Xankəndidə Qarabağ Universitetinin yaradılması haqqında sərəncam imzalayıb. Sərəncamla Xankəndi şəhərində yerləşən ali təhsil müəssisəsinin əsasında Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyinin tabeliyində "Qarabağ Universiteti" publik hüquqi şəxs yaradılır.

Sərəncamda Nazirlər Kabinetinə universitetin nizamnaməsini təsdiq etmək, fəaliyyətinin maliyyələşdirilməsi ilə bağlı zəruri tədbirlər görmək, eləcə də Xankəndi şəhərində torpaq sahəsi, tədris və yataqxana binaları, idman meydançası və digər infrastruktur obyektləri ilə təminatı məsələlərini həll etmək tapşırılıb.

2024-cü il fevralın 15-də isə Prezident İlham Əliyev Qarabağ Universitetinin fəaliyyətinin təşkili üçün Elm və Təhsil Nazirliyinə 10 milyon manat ayrılması haqqında sərəncam imzalayıb.

ADMIU-da "Sazlı-sözlü kəlağayı günləri"

Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universitetində (ADMIU) "Mirvarid Dilbazi Poeziya Məclisi" İctimai Birliyi ilə birgə "Sazlı-sözlü kəlağayı günləri" adlı ədəbi-bədii tədbir keçirilib.

ADMIU-nun kafedra müdiri dosent Sədaqət Əliyeva, ictimai birliyin sədri Güllü Eldar Tomarlı çıxış edərək tədbirin əhəmiyyətini vurğulayıblar. Qeyd olunub ki, məqsəd milli-mənəvi dəyərlərin gənc nəsil arasında təbliği, adət-ənənələrin yaşadılmasıdır.

Vurğulanıb ki, 2024-cü il Azərbaycan kəlağayısının UNESCO-nun Qeyri-Maddi Mədəni İrs üzrə Reprezentativ Siyahısına salınmasının 10 ildir. Milli dəyərlərin bir atributu kimi kəlağayı geniş təbliğ olunur. Güllü Eldar Tomarlı onu da diqqətə çatdırıb ki, ictimai birliyin layihəsi olaraq 2022-ci ildə "Kəlağayı muzeyi" yaradılıb.

Tədbirdə şairlər Səadət Buta və Əhməd Qəşəmoğlu, Prezident təqaüddüsi, əmək qəhrəmanı Tərlan Musayeva və başqaları çıxış ediblər.

Ədəbi-bədii hissədə musiqi nümrələri və şeirlər səsləndirilib. İctimai birlikdən bildirilib ki, "Sazlı-sözlü kəlağayı günləri" layihəsi çərçivəsində tədbirlər davam edəcək. Növbəti tədbir Mingəçevir Dövlət Universitetində təşkil olunacaq.

Milli kino salnaməsini zənginləşdirən rejissor

Əməkdar incəsənət xadimi Şamil Mahmudbəyovun 100 illik yubileyi qeyd olundu

əvvəli səh. 1-də

Şamil Mahmudbəyovun kinoda ilk işi 1960-cı ildə çəkdiyi "Əyri yolla qazanc" adlı qisamət-rəjli film olub. Sonrakı illərdə o, "Romeo mənim qonşumdur" lirrik komediyasını, "Qaraca qız" kinonovellasını, "Torpaq. Dəniz. Od. Səma", "Heyat bizi sınayır", "Skripkanın sərgüzeşti", "Dərviş Parisi partladı" (Kamil Rüstəmbəyovla birlikdə), "Bayquş gələndə", "Od içində" və başqa filmləri çəkib. 1969-cu ildə lentə aldığı "Şərqli çörək" filmi rejissora böyük şöhrət qazandı. 1970-ci ildə rejissor bu filmə görə Dövlət mükafatına layiq görüldü. Rejissor həmçinin "Mozalan" satirik kinorejuralı üçün bir neçə süljet lentə alıb. Ömrünün sonuna qədər peşəsinə sadiq qalan sənətkar "Adam" adlı son televiziya filmi tamamılamağa macal tapmayıb, 1997-ci ildə vəfat edib.

Bu gün onun adı və xatirəsi kino salnaməsinə bəxş etdiyi lentlərdə yaşayır.

Daha sonra rejissorun "Adam" filminin yaradıcı heyətindən operator Nizami Abbas, aktyor Arif Kərimov və prodüser Rasim Həsənov ekran işinin çəkiliş prosesində haqqında danışdılar. Bildirildi ki, rejissorun vəfatı səbəbindən

film 2010-cu ildə tamamlanaraq müəllif üslubuna toxunulmadan təqdim olunub.

Daha sonra "Adam" filmi nümayiş olundu. Balas Abbaszadənin əsərləri əsasında Nadir Əbdülrəhmanlının ssenarisi üzərində qurulan filmdə əsas rolları Arif Kərimov, Ruslan Nəsirov, Rəhif Əliyev, Arif Qa-

simov, İdris Rüstəmov, Bəhrəm Bağırzadə, Elxan Quliyev, Yuri Rjov, Zili Namazov və Sona Quliyeva canlandırıblar. Ekran əsərində Əhməd kişinin təmsalında tənhalıq problemi əks olunur, insanların bir-birinə qarşı olan etinasızlığı, vəfəsizliyi diqqət mərkəzinə çəkilir.

L.Əzəri

"Arzu balıq dastanı" yenidən Vyana səhnəsində

əvvəli səh. 1-də

Bunlarla yanaşı, Azərbaycan "Mahur" və "Şüşlər" muğamları da Vyanada yaşayan təbrizli solist Hadi Mostafaei tərəfindən ifa edilib. Azərbaycan türkcəsindən başqa gilek, fars, gürcü, Türkiyə türkcəsi, noqay türkcəsi, maqduniyyə və macar dillərində mahnılar da səsləndirilib. Berlinə yaşayan və əslən təbrizli olan Hamid Sanei Azərbaycan və alman dillərində dastanı qiraət edib.

Aria Torkanbouri Vyana Musiqi və Səhnə Sənətləri Universitetinin Etnomusiqişünaslıq İnstitutunu bitirib, diplom işi Azərbaycan-türk aşiq sənətinə həsr olunub. Bundan sonra Avropanın musiqi mərkəzi sayılan Vyanada Azərbaycan-türk dastanı ifaçılığı ənənəsini yeni formada səhnəyə çıxarmaq qərarına gəlib.

Təxminən iki saat davam edən konsertin bir özəlliyi də seçilmis əsərlərin hamısının Şərq musiqi səs sistemi qanunlarına uyğun olan və həmin səs sisteminin tonal qanunlarına uyaraq aranjiman və ifa olunmasıdır. Azərbaycan, türk, qazax, fars, ərəb, yəhudi, macar və s. musiqi mədəniyyətlərindən nümunələr qarışiq formada ifa olunub.

A.Torkanbouri Tehran, Bakı, İstanbul, Berlin və Vyanada fortepiano, bəstəkarlıq, orkestr dirijorluğu, musiqi nəzəriyyəsi üzrə mütəxəssislərdən (o cümlədən Azərbaycanda Arif Məlikov, Ceyhun Allahverdiyev, Azər Dadaşov və başqalarından) dərs alıb. Bəstəkar Gülləy Azərbaycanın "Talibi-nur" adlı ilk operasını 2014-cü ildə Üzeyir Hacıbəylinin "Leyli və Məcnun" operası üzrə yazdığı yeni rəvayət əsasında səhnəyə çıxarıb.

Görkəmli epiqrafçı alimin 100 illiyinə həsr olunan konfrans

Fevralın 28-də Milli Azərbaycan Tarixi Muzeyində görkəmli epiqrafçı alim, AMEA-nın müxbir üzvü, tarix elmləri doktoru, professor Məşədxanım Nemətin (1924–2009) 100 illiyinə həsr olunmuş elmi-praktik konfrans keçirilib.

Muzeyin direktoru akademik Nailə Vəlixanlı açılış nitqində Məşədxanım Nemətin Azərbaycan elminin inkişafına verdiyi töhfələrdən danışib. Bildirib ki, alimin Azərbaycan ərazisində tədqiq etdiyi kitabələr haqqında əsərləri böyük tarixi əhəmiyyətə malikdir. O, tarix elminin ən çətin sahələrindən biri ilə məşğul idi və bütün ömrünü bu işə həsr etmişdi.

AMEA-nın prezidenti akademik İsa Həbibbəyli qeyd edib ki, Məşədxanım Nemət Azərbaycan elminin görkəmli nümayəndələrindən biri olmaqla yanaşı, sözün əsl mənasında, böyük vətəndaş, ziyalı idi.

Tədbirdə çıxış edən AMEA Arxeologiya və Antropologiya İnstitutunun direktoru tarix üzrə fəlsəfə doktoru Fərhad Quliyev, professorlar Şahin Fazil, Qafar Cəbiyev, Tarix Dostiyev və başqaları alimin zəngin elmi yaradıcılığından, qazandığı nailiyyətlərdən bəhs ediblər.

Məşədxanım Nemətin tələbəsi olmuş muzeyin əməkdaşı, epiqrafçı alim Həbibə Əliyeva müəllimi ilə bağlı xatirələrini bölüşüb.

Sonda Məşədxanım Nemətin qızı Vəfa Quliyeva konfransın təşkilatçılarna və iştirakçılara təşəkkürünü bildirib.

Lalə

Süleyman Ələsgərovun 100 illiyi münasibətilə musiqi axşamı

“Hər bir əsərini yarıdarkən Üzeyir bəyi gözünün önünə gətirirdi...”

Bu il görkəmli bəstəkar, tanınmış dirijor və pedaqoq, Dövlət mü-kafatı laureatı, Xalq artisti, professor Süleyman Ələsgərovun anadan olmasının 100 illiyi qeyd edilir. Prezident İlham Əliyev bəstəkarın 100 illik yubileyi haqqında sərəncam imzalayıb.

Fevralın 27-də Müslüm Maqomayev adına Azərbaycan Dövlət Akademik Filarmoniyasında Süleyman Ələsgərovun yubileyinə həsr edilən konsert keçirildi.

Mədəniyyət və incəsənət xadimləri, mədəniyyət nazirinin müavini Murad Hüseynov, digər rəsmilər, millət vəkili, ictimaiyyət nümayəndələri və musiqisəvarlər konserti izlədilər.

Konsertdən öncə səhnəyə çıxan akademik, millət vəkili Rafael Hüseynov görkəmli bəstəkarın dolğun yaradıcılıq fəaliyyəti, sənət dostlarına göstərdiyi qayğı və mədəniyyət xəzinəmizə bəxş etdiyi dəyərli əsərlərindən söz açdı:

“Süleyman Ələsgərov Azərbaycanın, sadəcə, bəstəkarı deyil, böyük bir mədəniyyət təşkilatçısı, mədəniyyət qurucusu və böyük müəllim idi. Hər bir insan gerek tərbiyə, məktəb, şəxsiyyət görə. O, dünyanı dərk edəndə böyük ziyalı, şəxsiyyət Üzeyir bəyi görmüşdü. Hər bir əsərini yarıdarkan Üzeyir bəyi gözünün önünə gətirirdi...”

Bildirildi ki, görkəmli bəstəkar 11 operettanın, o cümlədən “Ulduz”, “Özümüz bilirik”, “Milyon çunun dilənçi oğlu”, “Sevindik qız axtarır”, “Həmişəxanım”, “Hərən öz ulduzu” musiqili komediyalarının, “Bahadır və Sona”, “Solğun

çiçəklər” operalarının, “Bayatı-Şiraz” simfonik muğamının, bir çox simfoniya və kantataların, tar ilə xalq çalğı alətləri orkestri üçün konsertlərin, “Vətənimdir”, “Yada düşdü”, “Sərv xuramanım mənim” kimi romansların, 200-dən artıq mahnının müəllifidir.

Daha sonra konsert proqramı təqdim edildi. Azərbaycan Dövlət Xalq Çalğı Alətləri Orkestrinin (bədi rəhbər və baş dirijor – Xalq artisti Ağaverdi Paşayev) müşayiəti ilə Xalq artisti Samir Cəfərov, Əməkdar artistlər Almaz Orucova, Anar Şuşalı, Arzu Əliyeva, Çınarə Heydərova, Ramil Qasımov, Aşıq Samirə, respublika və beynəlxalq müsabiqələr laureatları Kamilə Nəbiyeva, Bəhrüz Zeynal, Səbinə Ərəbli, Rəvan Qaçayev çıxış etdilər. On-

ların ifasında görkəmli bəstəkarın “Güllər açar”, “Ulduzmsan”, “Vağzalı çalınır”, “Neyləram”, “Xatirələr”, “Tarantella”, “Ala göz-lü yar”, “Küsməram”, “Gözəl Şuşa”, “Bilsəm sən gəlsənsən” əsərləri, həmçinin “Ulduz” filmindən duet və s. səsləndirildi.

Çıxışlar alqışlarla qarşılandı. Qeyd edək ki, Süleyman Ələsgərov 22 fevral 1924-cü ildə Şuşa şəhərində dünyaya göz açıb. Azərbaycan Dövlət Konservatoriyasının (indiki BMA) Bəstəkarlıq fakültəsində təhsil alıb. 1943-cü ildə Üzeyir Hacıbəylinin zəmana-

ti ilə Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqına üzv qəbul olunub. Zəngin yaradıcılıq yolu keçən bəstəkar Mədəniyyət Nazirliyi İncəsənət İşləri İdarəsinin rəisi, Azərbaycan Dövlət Musiqili Komediya Teatrının direktoru kimi vəzifələrdə də çalışıb, konservatoriyada kafedra müdiri, Bəstəkarlar İttifaqı Qarabağ filialının rəhbəri olub. Süleyman Ələsgərov 21 yanvar 2000-ci ildə, 75 yaşında vəfat edib, Fəxri xiyabanda dəfn olunub.

Savalan Fərəcov

Parisdə Xocalıya həsr edilmiş anım tədbiri

“İşğəncələr məbədi – Şuşa həbsxanası” filmi nümayiş olunub

Parisdəki səfərimizin nəzdindəki Mədəniyyət Mərkəzində Fransa-Azərbaycan Dialogu Assosiasiyasının təşkilatçılığı ilə Xocalı soyqırımı qurbanlarının xatirəsinə həsr edilmiş anım tədbiri keçirilib. Tədbirdə fransız elm adamları, jurnalistlər, vəkllər, yerli ictimaiyyətin nümayəndələri iştirak ediblər.

Səfir Leyla Abdullayeva iştirakçılara Xocalı soyqırımı ilə bağlı məlumat verib. Diplomət Xocalı soyqırımı qurbanlarının xatirəsinə həsr edilmiş tədbirə qatıldıqlarına görə Fransa ictimaiyyətinin nümayəndələrinə təşəkkürünü bildirib. Vurğulayıb ki, Prezident, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə rəşadətli Ordumuzun Azərbaycan ərazi bütövlüyünü bərpa etməsindən, ölkəmizin bütün ərazisində suverenliyinin bərqərar olmasından sonra bu il ilk dəfə soyqırımı qurbanlarının xatirəsi Xocalıda da anılıb.

Bildirilib ki, Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə həyata keçirilmiş beynəlxalq maarifləndirmə kampaniyası çərçivəsində bir sıra ölkələr Xocalı faciəsini soyqırımı kimi tanıyıb: “Azərbaycan ədalət çağırışları edir, bu çağırışlar unudulmamalıdır. Bu çağırışlar məhz gələcəkdə belə faciələrin qarşısını almaq və insanlıq əleyhinə belə cinayətlərin təkrarlan-

maması üçün Xocalı soyqırımı yaddaşlarda həkk olunmalıdır”.

Münaqişənin başa çatdığını, Azərbaycanın azad olunmuş ərazilərində quruculuq işlərinin aparıldığını, keçmiş məcburi köçkünlərin doğma torpaqlara qayıdışının başlandığını xatırladan diplomat deyib ki, Azərbaycanın məqsədi regionda davamlı sülhə nail olmaq və onu qoruyub saxlamaqdır.

Dövlət Təhlükəsizliyi Xidməti Mətbuat xidmətinin rəisi Tamerlan Rəhimov Əsir və itkin düşmüş, girov götürülmüş vətəndaşlarla əlaqədar Dövlət Komissiyasının fəaliyyəti haqqında məlumat verib. Bildirib ki, Xocalı soyqırımı da daxil olmaqla, Qarabağ münaqişəsi dövründə 4 minədek insan itkin düşüb və onların taleyindən hələ də xəbər yoxdur. Ermənistan bu insanlar haqqında məlumat vermir. O, əsir və itkin düşmüş, girov götürülmüş insanların axtarışlarına dair aparılan işlərdən, ötən müddətdə aşkarlanan kütləvi məzarlıqlardan da bəhs edib.

Fransalı jurnalist Jan-Mişel Brən Şuşaya səfəri zamanı işğal dövründə ermənilərin törətdikləri dəhşətli mənzərənin şahidi olmasından, Şuşa haqqında yazdığı kitabdan söz açıb.

Sonra tədbir iştirakçıları Azərbaycan Respublikasının Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Agentliyinin və Əsir və itkin düşmüş, girov götürülmüş vətəndaşlarla əlaqədar Dövlət Komissiyasının yardımı ilə hazırlanmış “İşğəncələr məbədi – Şuşa həbsxanası” adlı sənədli film nümayiş olunub. Film Birinci Qarabağ müharibəsi zamanı Ermənistan silahlı qoşunları tərəfindən əsir götürülərək Şuşa həbsxanasında saxlanılmış 3 azərbaycanlı əsirnin maruz qaldıqları dəhşətlərdən bəhs edir. Ermənilərin işğəncələrindən qurtulmuş şahidlər filmdə acı xatirələrini bölüşüblər.

Qara Qarayevin nəvəsi türküyəli ifaçı ilə albom yazdırıb

ABŞ-də yaşayan bəstəkar, saksofon ifaçısı və cazmen Zülfüqar Bağirov tanınmış türküyəli gitara ifaçısı Koray Ergünay ilə birlikdə “Live@ Rhizome DC” adlı albom yazdırıb.

Vaşinqtonda buraxılmış disk barədə Azərbaycan telekanallarından birinə danışan Zülfüqar Bağirov yaradıcılıq tandemi barədə belə deyib: “Koray keçən ildən tanıyıram. Onunla caz cem-seşmənlərdə rastlaşanda anladım ki, bizim ifalarımız,

musiqimiz bir-biri ilə söhbət edir. Mən də sərbəst improvizasiya üslubunda ifa edirəm, Koray da. Üstəlik, mən bir neçə il Türkiyədə yaşayıb təhsil almışam. Yeni həm həyatda, həm də ifaçılıqda ümumi cəhətlərimiz çoxdur.

Zülfüqar Bağirov iki Azərbaycan bəstəkarı – Qara Qarayev və Zakir Bağirovun nəvəsi, dirijor Elşad Bağirovun oğludur. 2000-ci ildən bəri ABŞ-də yaşayır. Soydaşımız Amerikada, Kanadada, Avropada caz konsert və festivallarında çıxışlar edir. O, Azərbaycanda xüsusilə Qara Qarayevin xatirəsinə həsr etdiyi “QaraBağ: ZulfüqarRena-tuS” albomu ilə tanınıb. Həmin albomda portuqaliyalı pianoçu Renato Diz ilə birlikdə Azərbaycan klassik musiqisi nümunələrini müasir üslubda və improvizasiyada ifa edib.

“Muzeydə musiqi” layihəsi davam edir

Mədəniyyət Nazirliyi və Azərbaycan Milli İncəsənət Muzeyinin təşkilatçılığı ilə ərsəyə gələn “Muzeydə musiqi” layihəsi çərçivəsində növbəti konsert keçirilib.

“Milli musiqi gecəsi” adlı konsert proqramı Beynəlxalq Muğam Mərkəzinin solistləri Əməkdar artist Sevinc Səriyeva, xanəndələr Elgiz Əliyev, Murad Laçın, Səbinə Ərəbli, Günay İmamverdiyevanın iştirakı ilə təqdim olunub. Xanəndələri tədar Rüstəm Müslümov, kamançada Elnur

Salahov, balabanda Rafael Əsgərov, qanun ifaçısı Məhəməmmədizadə, nağara da Siyavuş Kərimov müşayiət ediblər.

Konsert çərçivəsində muzeydə açılan “Salam, Novruz!” tematik sərgisinə ekskursiya da keçirilib.

Musiqi məktəbləri şagirdlərinin uğuru

Bakı Şəhər Mədəniyyət Baş İdarəsinin tabeliyində fəaliyyət göstərən Niyazi adına 22 nömrəli, Əhməd Bakıxanov adına 6 nömrəli və Arif Məlikov adına 11 nömrəli musiqi məktəblərinin şagirdləri IV beynəlxalq “Grand Victoria” vokal-instrumental müsabiqəsində uğur qazanıblar.

Müsabiqə Qazaxıstan və İngiltərənin təşkilatçılığı ilə 18-25 fevral tarixlərində onlayn formatda keçirilib.

22 nömrəli Musiqi məktəbinin şagirdlərindən Banu Qasıмова 8-10 yaş kateqo-

riyası üzrə fortepiano nominasiyasında I, Fərəh İsmayilova və Gülay Abdullazadə II yerə layiq görüldüblər. 11-13 yaş kateqoriyasında həmin məktəbdən Fatimə Hüseynova I yeri, Aysel Piriyyəva Qran-pri mükafatını qazanıb. 6 nömrəli məktəbdən Sara Teyyublu 8-10 yaş kateqoriyası üzrə I yerə layiq görüldü. 11 nömrəli musiqi məktəbinin şagirdi Xədicə İsmayilzadə isə 14-16 yaş kateqoriyası üzrə fortepiano nominasiyasında Qran-pri mükafatını alıb.

Qalib şagirdlərin müəllimləri də təşəkkürnamə ilə təltif ediliblər.

Azərbaycan-Türkiyə elmi əlaqələrinin perspektivləri müzakirə olunub

Fevralın 28-də AMEA-nın Rəyasət Heyətinin binasında “Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası və Türkiyə Elmi və Texnoloji Araşdırmalar Şurası (TÜBİTAK): əlaqələndirmə imkanları və gələcəyə baxış” mövzusunda tədbir keçirilib.

Tədbirdən öncə AMEA-nın prezidenti akademik İsa Həbibbəyli TÜBİTAK başqanı professor Hasan Mandalın rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti ilə qarşılıqlı maraq doğuran məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparıb.

AMEA-nın Rəyasət Heyətinin binasında AMEA-TÜBİTAK Koordinasiya Mərkəzinin açılışı olub. Mərkəzdə Türkiyənin və TÜBİTAK-ın son illərdə əldə etdiyi texnoloji nailiyyətləri əks etdirən maketlər nümayiş olunub.

Daha sonra tədbir konfransla davam edib.

Akademik İsa Həbibbəyli Azərbaycan-Türkiyə qaradaşlıq əlaqələrinin möhkəmlənməsinin elm sahəsində əməkdaşlığa da geniş meydan açdığını deyib. Qeyd edib ki, AMEA-da elektron xidmətlər şəbəkəsinin genişləndirilməsi, süni intellekt texnologiyalarının tətbiqi istiqamətində addımlar atılır. Bu sahədə TÜBİTAK-ın zəngin təcrübəsindən də istifadə olunur.

Prezident İlham Əliyevin fevralın 14-də andiçmə mərasimindəki nitqində rəqəmsallaşma, kibertəhlükəsizlik və süni intellektin ölkəmizdə geniş tətbiqini strateji hədəflər kimi müəyyənləşdirdiyini diqqətə çatdıran AMEA-nın rəhbəri bu sahədə Türkiyə ilə əməkdaşlığın əhəmiyyətini qeyd edib. Bildirib ki, AMEA-nın elmi jurnallarının TÜBİTAK-ın Milli Akademik Şəbəkə və İnformasiya Mərkəzinin (ULAKBİM) elektron baza reyestrinə daxil edilməsi, TÜBİTAK-ın süni intellekt imkanlarından ölkəmizdə humanitar və ictimai elmlərdə tətbiqi, eləcə də seysmologiya sahəsində sıx əməkdaşlıq başlıca hədəflərdəndir.

Professor Hasan Mandal son illərdə iki elmi qurum arasında əlaqələrin yüksək səviyyəyə çatdığını söyləyib. TÜBİTAK-ın ötən 60 ildə zəngin yol keçdiyini diqqətə çatdıran Hasan Mandal sosial elmlər sahəsində də önəmli addımlar atmağa başladığını, süni intellektin türkçə dil modelinin hazırlandığını söyləyib. O, TÜBİTAK-ın süni intellekt, seysmologiya, arxeologiya, dilçilik və digər sahələrdə AMEA ilə əməkdaşlıqda maraqlı olduğunu diqqətə çatdırıb.

Çıxışlardan sonra akademik İsa Həbibbəyli və professor Hasan Mandal AMEA ilə TÜBİTAK arasında əməkdaşlıq memorandumunu imzalayıblar.

TÜBİTAK başqanına “Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının fəxri professoru” diplomu təqdim edilib.

“Qarabağ mədəniyyəti” — ədəbi-bədii tədbir

Gənclər Fondunun dəstəyi, “Gənclərin Maarifləndirilməsinə Dəstək” İctimai Birliyinin təşkilatçılığı və Azərbaycan Televiziya-yasının tərəfədaşlığı ilə fevralın 28-də Dövlət Təhlükəsizliyi Xidmətinin Mədəniyyət Mərkəzində “Qarabağ mədəniyyəti” adlı ədəbi-bədii tədbir keçirilib.

Tədbirin əvvəlində Milli Konservatoriyanın xor ansamblı Dövlət Himnimizi ifa edib.

Gənclər Fondunun icraçı direktoru Qədir Xəlilov, “Gənclərin Maarifləndirilməsinə Dəstək” İB-nin sədri Aynurə Salmanlı çıxış ediblər. Qədir Xəlilov həyata keçirdikləri layihələrdə Qarabağın zəngin maddi-mənəvi irsi, ədəbiyyat, incəsənət və musiqi mədəniyyətini də diqqətdə saxladıklarını bildirib.

Kulturoloq, professor Fuad Məmmədov və Mınəxanım Əsədova tədbir iştirakçılarına Qarabağ mədəniyyəti haqqında danışılar. Bədii hissədə Bakı Bələdiyyə Teatrının Xurşidbanu Natəvana həsr olunmuş kompozisiyası nümayiş olunub. Sənətçilərin ifasında musiqi nömrələri səslənib.

Gəncə filarmoniyasında

“Muğam gecələri”nin ilk konserti

Fikrət Əmirov adına Gəncə Dövlət Filarmoniyasında “Muğam gecələri” layihəsi çərçivəsində xanəndə, Xalq artisti, professor Mənsüm İbrahimovun rəhbərliyi ilə “Qarabağ” muğam qrupunun konserti keçirilib.

Mənsüm İbrahimovun Xalq artisti Elçin Həşimov (tarzan), Əməkdar artistlər Elnur Əhmədov (kamança) və Kamran Kərimovun (nağara) müşayiəti ilə təqdim etdiyi Azərbaycan muğam və xalq mahnıları tamaşaçılar tərəfindən alqışlarla qarşılanıb.

Musiqi axşamında həmçinin xanəndənin yetirmələri Səfər Budaqova və Gülzər Fərəcova səhnəyə çıxıb.

Sonda Mənsüm İbrahimov şəhid və qazilərimizə həsr etdiyi “Zəfər” mahnısını səsləndirib. Tamaşaçılar mahnını ayaq üstə alqışlayıblar.

Xanəndə çıxış edərək gəncliyə musiqisəvarlərə təşəkkürünü bildirib, Nizami yurdunda muğam sənətinə böyük dəyər verdiyini diqqətə çatdırıb.

Mədəniyyət nazirinin vətəndaşlarla növbəti görüşü Zaqatalada olacaq

Mərkəzi icra hakimiyyəti orqanları və digər idarəetmə qurumları rəhbərlərinin şəhər və rayonlarda vətəndaşların qəbulu cədvəlinə əsasən, Azərbaycan Respublikasının mədəniyyət naziri Adil Kərimli tərəfindən martın 6-da saat 10:00-da Zaqatala rayonu Heydər Əliyev Mərkəzində (Zaqatala şəhəri, Cərküçəsi 1) Balakən, Qax, Qəbələ, Oğuz, Şəki, Zaqatala şəhərlərindən olan vətəndaşların qəbulu keçiriləcək.

Vətəndaşlar 4 mart tarixinədək Şəki-Zaqatala Regional Mədəniyyət İdarəsinin shaki-zaqatala@culture.gov.az elektron poçt ünvanı, (024) 244-74-93 telefon nömrəsi vasitəsilə müraciət etməkə qəbula yazıla bilərlər.

Ağdam teatrında “Qisas” — premyera

Ağdam Dövlət Dram Teatrında (Quzanlı qəsəbəsi) Xanirə Rəyvanı “Qisas” əsəri əsasında hazırlanmış eyniadlı tamaşanın premyerası olub.

Tamaşanın quruluşçu rejissoru K.Həsənov, quruluşçu rəssamı M.Qarayev, musiqi tərtibatçısı A.Şükürov, rejissor assistenti isə X.Abdullazadədir. Rolları teatrın aktyorları Əməkdar artist Aida Qasimova, Kərim Həsənov, Afəridə Əhmədova, Xəyalə Xudatova, Anar Əhmədov, Ülviyyə Əhmədova, Camal Zamanov, Vüqar Mərdanov və Rüstəm Məmmədov ifa ediblər.

Nümayişdən sonra teatrın direktoru Məhəmməd Hüseynov bildirib ki, bu yaxınlarda Təranə Məmmədlinin “Tor” tamaşasının təqdimatı olub. Hazırda Şahnaz Şahinin “Mübariz” tamaşası üzərində məşqlər gedir. Bu ilin repertuarına həmçinin Mirzə Fətəli Axundzadənin “Hacı Qara”, Əbdürrəhim bəy Haqverdiyevin “Yeyərsən qaz ətni, görərsən ləzzətini”, Çingiz Ələsgərlinin “Olmayanlar olanda” tamaşaları daxil edilib.

“Qisas” tamaşası haqqında ətraflı növbəti sayımızda.

Qusarda gənc qiraətçilərin müsabiqəsi

Qusarda gənc qiraətçilərin “Canlı klassika” beynəlxalq müsabiqəsinin Azərbaycan üzrə dördüncü regional mərhələsi keçirilib.

Rusiya İnformasiya-Mədəniyyət Mərkəzindən (RİMM) bildirilib ki, layihənin təşkilatçısı “Canlı klassika” Fondu (RF-nin dünyanın 80-dən çox ölkəsində mədəniyyət və təhsil proqramları həyata keçirən qurumu), ölkəmizdə layihənin kuratoru Azərbaycanın Rus Gəncləri Assosiasiyasıdır.

Qusar şəhərində regional mərhələ Bakıdakı Rus Evinin və Azərbaycanın Rusdillli Tədris Müəssisələrinin Müəllimləri Assosiasiyasının dəstəyi ilə gerçəkləşib. Gənc qiraətçilərin çıxışlarını (rus dilində əsərlərin oxusu) Rusdillli Tədris Müəssisələrinin Müəllimləri Assosiasiyasının sədri Lyubov Yakunina, Gəncə və Qərb bölgəsi üzrə Rus İcmasının sədri Dmitri Kozin, Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin və Azərbaycanın Rus Gəncləri Assosiasiyası idarə heyətinin üzvü Lələ Həsənovanın daxil olduğu münisiflər heyəti qiymətləndirib.

1000 evdən və 3000 nəfərdən az

Bələdiyyələr birləşdiriləcək

Azərbaycanda 1000 evdən az olan kəndlərin bələdiyyələri birləşdiriləcək. Bu, dövlət başçısı tərəfindən Milli Məclisə təqdim olunan “Bələdiyyələrin birləşməsi, fəaliyyəti, ayrılması və ləğv edilməsi haqqında” qanuna dəyişiklik layihəsində əksini tapıb.

diyyələrin vergiləri toplaya bilməməsi və digər əsaslı səbəblər bu addımı zəruri edir.

Ölkə üzrə axırıncı bələdiyyə seçkilərinin keçirildiyi ildən (2019) sonrakı 4 ilin son 2 ilində əhalisinin sayı 3000 nəfərdən və ya ev təsərrüfatlarının sayı 1000 vahiddən az olan bələdiyyələr onlarda yaranan sosial-iqtisadi vəziyyət, tarixi və digər yerli xüsusiyyətlər nəzərə alınmaqla Milli Məclisin qərarı ilə digər bələdiyyələrə birləşdiriləcək. Birləşmiş bələdiyyənin adı isə buna qədər əhali sayı ən çox olmuş bələdiyyənin adına uyğun müəyyən ediləcək.

Qeyd edək ki, hazırda ölkədə 1605 bələdiyyə var. Qanun layihəsi qəbul ediləcəyi təqdirdə bu say 500-ə enə bilər. 1999-cu ildə Azərbaycanda ilk bələdiyyə seçkiləri keçiriləndə 2660-dək bələdiyyə formalaşmışdı. Növbəti seçkilərdə (2004) isə ölkə üzrə bələdiyyə sayı 2730-a çatmışdı. Sonrakı illərdə bələdiyyələrin qismən birləşdirilməsi prosesi həyata keçirilib.

Layihəyə əsasən, 1000 evdən az olan kəndlərin bələdiyyələri ləğv olunacaq və böyük bələdiyyələr yaradılacaq. Bildirilir ki, kiçik bələdiyyələrin vergiləri toplaya bilməməsi və digər əsaslı səbəblər bu addımı zəruri edir.

Ölkə üzrə axırıncı bələdiyyə seçkilərinin keçirildiyi ildən (2019) sonrakı 4 ilin son 2 ilində əhalisinin sayı 3000 nəfərdən və ya ev təsərrüfatlarının sayı 1000 vahiddən az olan bələdiyyələr onlarda yaranan sosial-iqtisadi vəziyyət, tarixi və digər yerli xüsusiyyətlər nəzərə alınmaqla Milli Məclisin qərarı ilə digər bələdiyyələrə birləşdiriləcək. Birləşmiş bələdiyyənin adı isə buna qədər əhali sayı ən çox olmuş bələdiyyənin adına uyğun müəyyən ediləcək.

Qeyd edək ki, hazırda ölkədə 1605 bələdiyyə var. Qanun layihəsi qəbul ediləcəyi təqdirdə bu say 500-ə enə bilər. 1999-cu ildə Azərbaycanda ilk bələdiyyə seçkiləri keçiriləndə 2660-dək bələdiyyə formalaşmışdı. Növbəti seçkilərdə (2004) isə ölkə üzrə bələdiyyə sayı 2730-a çatmışdı. Sonrakı illərdə bələdiyyələrin qismən birləşdirilməsi prosesi həyata keçirilib.

Lənkəran şəhər Heydər Əliyev Mərkəzində Lənkəran rayon Mansur Əbilov adına Şağlaküçə kənd tam orta məktəbi ilə birgə “Tariximiz qürurumuzdur!” layihəsi çərçivəsində “Şəhidlər bizim qürur yerimiz, fəxrımızdır!” adlı tədbir keçirilib.

Tədbir 2023-cü ilin 19-20 sentyabr tarixlərində Azərbaycan Ordusunun Qarabağda həyata keçirdiyi lokal antiterror əməliyyatı zamanı şəhidlik zirvəsinə ucalan Elsever Qardaşzadənin doğum gününə həsr edilib.

Əvvəlcə qonaqlar mərkəzin foyesində şəhidin şəxsi əşyalarından və fotolarından ibarət sərgi ilə tanış olublar.

Heydər Əliyev Mərkəzinin direktoru Reyhanə Sadıxova Elsever Qardaşzadənin mərkəzin

rəsm studiyasında yağlı boya ilə çəkilmiş portretini şəhidin ailə üzvlərinə təqdim edib. Şəhidin ailə üzvləri dövlətimiz tərəfindən şəhid ailələrinə göstərilən diqqət və qayğıya görə ölkə rəhbərliyinə minnətdarlıqlarını bildiriblər.

Bədi hissədə şagirdlərin ifasında ədəbi-bədii kompozisiya və şəhidin həyat yolunu əks etdirən videoçarx nümayiş olunub.

Vətən fədailəri unudulmur

“Zəfərin kölgəsi – Şəki” adlı layihə çərçivəsində Şəki şəhidlərinin şüşə üzərində kölgə effektiv portretlərinin nümayişi və şəhid ailələrinə təqdim edilməsi ilə əlaqədar tədbir keçirilib.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Rəssamlar Birliyi, şəhər və rayon icra hakimiyyətlərinin birgə əməkdaşlığı ilə B.Kəngərli

Şəkidəki Heydər Əliyev Mərkəzində keçirilən tədbirdə layihənin rəhbəri Elmar Məmməd-zadə şəhidlərin şüşə üzərində həkk edilmiş portretlərini onların ailə üzvlərinə təqdim edib.

Şəhidlərin ailə üzvləri çıxış edərək layihənin təşkilatçılarna minnətdarlıqlarını bildiriblər. Layihəyə dəstək olan qurumların nümayəndələrinə təşəkkürnamələr təqdim edilib.

adına sərgi salonunda Naxçıvan şəhidlərinə ithaf olunmuş “Qəhrəmanlar unudulmur!” devizi altında portret sərgisi keçirilib.

Naxçıvan MR Rəssamlar Birliyinin sədri, Milli Məclisin deputatı Əməkdar rəssam Ülviyyə Həməzəyeva açılış nitqi söyləyib. Şəhid Yaqub Nəcəfovun atası Məhəmməd Nəcəfov şəhid ailələri adından çıxış edib.

Bölgələrdə Su çərşənbəsi ilə bağlı şənliklər

2023-cü ilin may ayında 31 illik ayrılıqdan sonra öz sakinlərini qoynuna almış Laçın şəhərində Novruzun dörd müjdəçisindən ilki – Su çərşənbəsi (27 fevral) münasibətilə bayram şənliyi təşkil olunub.

Bayram toplantısında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Laçın üzrə Xüsusi Nümayəndəliyi, “Bakı Abadlıq Xidməti” MMC, “Laçın Abadlıq Xidməti” ASC-nin nümayəndələri, Laçın sakinləri iştirak ediblər.

“Gilabi Ceramics” yaradıcılıq mərkəzində keçirilən bayram şənliyində tonqal qalanıb, ətrafında yallı rəqsi oynanıb. Laçınlılar öz evlərində hazırladığı şirniyyatlarla süfrələri bəzəyib, milli adət-ənənələrə uyğun olaraq gənc qızlar folklor nümunələri söyləyiblər. Qızlar bulaqdan su götürərək çiçəklərə, ağaclara və ətraf ərazilərə səpiblər. Orta və yaşlı nəslin nümayəndələri 32 il öncə Laçında keçirdikləri Novruz mərasimlərini yada salıb, təəssüratlarını bölüşüblər. Həmçinin mərkəzdə uşaqlar üçün ustad dərsləri təşkil olunub, onlar yumurta bəzəyib və gildən əl işlərinin hazırlamasını izləyiblər.

İsmayılı rayonunun Mərkəzi meydanında Su çərşənbəsi ilə bağlı şənlik keçirilib.

Tədbirdə İsmayılı rayon Heydər Əliyev adına Mədəniyyət Mərkəzində fəaliyyət göstərən “Niyal” instrumental ansamblının ifasında Novruz bayramına həsr edilən mahnılar səsləndirilib, rayon sakinləri təbiətin oyanışının rəmzi olan bayram tonqalı ətrafına toplaşblar.

Qazax rayon Mədəniyyət Mərkəzində mədəniyyət müəssisələrinin birgə təşkilatçılığı ilə keçirilən şənlikdə milli şirniyyatlar, təamlar, yerli sənətkarların əl işləri, Qazax Dövlət Rəsm Qalereyasının dərnək üzvlərinin Novruza həsr etdikləri rəsm əsərləri nümayiş olunub. Tədbir boyu Qazax Dövlət Dram Teatrı və Tovuz rayon Xalq teatrı aktyorlarının ifasında maraqlı səhnəciklər, saz və qarazumada musiqi nömrələri ifa olunub. Su çərşənbəsinə məxsus adət-ənənələrin nümayişi tədbir iştirakçılarında xoş ovqat yaradıb.

Salyan Tarix-Diyarşünaslıq Muzeyində keçirilən tədbirdə iştirak edən uşaqlara Su çərşənbəsi haqqında, su ilə bağlı qədim məişət əşyalarının tarixindən bəhs edilib. Sonra uşaqlar arasında müxtəlif oyunlar təşkil olunub.

Şuşanın işğaldan azad edilən Türşsu kəndində də bir qərindən sonra çərşənbə tonqalı qalanıb. Böyük Qayıdış proqramı çərçivəsində yenidənqurma işləri aparılan kənddə çalışan fəhlə və ustalar Su çərşənbəsini qeyd ediblər.

Yenidən qurulan kəndin layihə rəhbəri El-nur Abdullayevin sözlərinə görə, dəniz səviyyəsindən 1938 metr hündürlükdə yerləşən kəndin ümumi ərazisi 122,7 hektardır. Kənddə yaşayış evləri, kommunikasiya xətləri və digər tikililər tamamilə yenidən qurulacaq.

Tikinti işləri vahid memarlıq üslubunda görü-ləcək. Həmçinin mərkəzi və əsas küçələrdən biri turizm üçün nəzərdə tutulub. Kəndin yaxınlığında yerləşən Türşsu bulağı ətrafında da turizm sektoru üçün vacib olan obyektlərin qurulması planlaşdırılır. Gələcəkdə burada kempinq tipli istirahət mərkəzi yaradılacaq.

Mirzə Fətəli Axundzadə adına Şəki şəhər Mədəniyyət Mərkəzində Su çərşənbəsi ilə əlaqədar tədbir keçirilib. Çıxış edənələr ilaxır çərşənbələrdən birincisi olan Su çərşənbəsinin icra olunan ayinlərindən söz açıblar. Tədbir şəhər Mədəniyyət Mərkəzi, Uşaq incəsənət məktəbi və 4 nömrəli Uşaq musiqi məktəbinin birgə hazırladığı konsert proqramı ilə davam edib.

Xocalıda arxeoloji tədqiqat işlərinə də başlanılır

Xocalıda erməni işğalı zamanı bir qismi vandalizmə məruz qalan abidələr eramızdan əvvəl II minilliyin ikinci yarısı – I minilliyin əvvəllərində bu ərazinin böyük yaşayış məskəni olmasından xəbər verir. Əsasən “Böyük kurqan” çölündə yerləşən Xocalı nekropolunun sahəsi 200 hektardır. İki zirvəsi olan “Haçatəpə kurqanı”nın diametri 300 metrdir.

Xocalının üç min ildən artıq bir dövrü əhatə edən abidələr kompleksi təkcə Azərbaycanın deyil, Qafqazın və Türkcüyasının maddi-mədəni irsinin araşdırılma-sı baxımından da əhəmiyyətlidir.

AMEA-nın Arxeologiya və Antropologiya İnstitutunun əməkdaşları ərazidə ilkin tədqiqat işlərinə başlayıblar. Əraziyə baxış keçirilib, arxeoloji abidələrin mövcud durumu öyrənilib.

Xocalıda aparılacaq tikinti-quruculuq işləri zamanı ərazidə olan kurqan tipli qəbir abidələrin tanıtılması və icmalələşdirilməsi də nəzərdə tutulub. Müasir şəhər kimi dirçələcək Xocalıda unikal arxeoloji parkın təşkili turizmin inkişafına xidmət edəcək. Qədim abidələri ziyarət edən turistlər həm də yeni tarixin acı səhifəsi olan Xocalı soyqırımını barədə məlumat alacaqlar.

Açıq hava altında muzey kimi fəaliyyət göstərəcək arxeoloji park Qarabağın tarixinin, maddi-mədəni irsinin təbliği və tanıtılması işinə töhfə olacaq.

Laçında daha 24 ailəyə evlərinin açarları təqdim edilib

Böyük Qayıdış proqramı üzrə Laçına növbəti köç prosesi gerçəkləşib. Fevralın 28-də Bakı şəhəri Qaradağ rayonundan yola salınan 24 ailə (89 nəfər) doğma yurda çatıb.

Ailələr Laçında qarşılandıqdan sonra onlara ANAMA əməkdaşları tərəfindən mina və partlamamış silah-sursatların təhlükəsi barədə ətraflı məlumat verilib.

Açarların təqdim edilməsi mərasimində Şərqi Zəngəzur İqtisadi rayonuna daxil olan Laçın rayonunda Azərbaycan Prezidentinin Xüsusi Nümayəndəliyinin, Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsinin, Şərqi Zəngəzur İqtisadi rayonunda 2 sayılı Bərpə, Tikinti və İdarəetmə Xidmətinin, “Laçın Abadlıq Xidməti” ASC-nin əməkdaşları iştirak ediblər.

Ailələr sevinc hissi ilə açarları təhvil alıb və evlərində məskunlaşblar.

Bu dəfə 20 ailə olmaqla 78 nəfər Laçın şəhərinə, 4 ailə olmaqla 11 nəfər Zabux kəndinə köçüb.

Bununla da Laçın şəhərində 451 ailənin (1705 nəfər), Zabux kəndində isə 211 ailənin (808 nəfər) daimi məskunlaşması təmin edilib.

əvvəli səh. 1-də

Sərginin girişində tamaşaçıları interaktiv “niyyət ağacı” qarşılayır. Onlar öz arzu və diləklərini yazaraq buradan asmaqla sonda onu yaşıl yarpaqlı ağaca çevirərək ekspozisiyanın tərtibatına öz töhfələrini verirlər.

“Su çərşənbəsi” zalında üzərində semantik mənası su ilə bağlı olan həndəsi ornamentlərin əksini tapdığı Tunc dövrünə aid keramik qablar, forma gözəlliyi və nəfis naxışları ilə seçilən dolça və səhənglər, aftafa-ləyan, suqabı, çilcam (qırxaçar) və s. kimi XIX əsrin bədii metal nümunələri nümayiş etdirilir.

“Od çərşənbəsi” adlı növbəti zalda əcdadlarımızın oda, günəş inamı ilə bağlı ideoloji görüşlərinin əks etdirən qədim keramik nümunəsi, gözəl rəng həllinə malik, günəş rəməzini ifadə edən ornament və təsvirlərlə işlənmiş XIX əsrə aid müxtəlif texnikalı zərif bədii tikmələr, dəbilqə, qalxan kimi bədii silah nümunələri və digər unikal sənət nümunələri təqdim olunur.

“Yel çərşənbəsi” zalında isə hava ünsürü ilə əlaqəli dekorativ sənət nümunələrindən zərif kəlağayı, incə yelpiklər, ney aləti nümayiş etdirilir. Zala dinamiklik, bu çərşənbəyə xas ab-hava gətirilməsi üçün interaktiv üsullardan istifadə edilib.

Tematikanı davam etdirən “Torpaq çərşənbəsi” zalı torpağı, bərəketi, məhsuldarlığı ifadə edən ornamentlərin əksini tapdığı xalça, bədii tikmə nümunələri və digər xalq sənəti növləri

“Salam, Novruz!”

Milli İncəsənət Muzeyindəki sərgi ayyarım davam edəcək

ilə yanaşı, bu ilaxır çərşənbədə həyata keçirilən xalq inancları ilə bağlı təqdim edilən eksponatlarla tərtib olunub.

Beşinci zal astronomik Yeni ilin, gecə ilə gündüzün bərabərleşməsinə, qışın sona çatmasını, yaz fəslinin gəlişini əks etdirir. Bayram ab-havasının yaradıldığı bu zalda tamaşaçıya Novruzun əsas atributları ilə bəzədilmiş rəngarəng “interaktiv xonça” təqdim edilir.

Sərginin ekspozisiyasında həmçinin foto və videoproektsiya vasitəsilə Novruz ünsürləri görüntü və səs effektləri ilə canlandırılır, yaz mərasim nəğmələri folklor qruplarının ifasında səsləndirilir.

“Salam, Novruz!” sərgisində tematik zallara daxil olmadan

rının Bahar bayramını əks etdirən rəngkarlıq və qrafika əsərləri də təqdim olunur.

Tədbirdə çıxış edən tarix elmləri doktoru, ictimai-siyasi xadim Həsən Həsənov, millət vəkili, Əməkdar rəssam Üliyyə Həmzəyeva və Xalq rəssamı Səhlab Məmmədov Novruz adətlərimiz, ərazi bütövlüyümüzün bərpasından sonra xalqımızın ilk dəfə birlik, bütövlük fonunda qeyd etdiyi bayramın özəllikləri barədə danışdılar. Azərbaycanın rəssam və yazıçıların əsərlərində Novruz mövzusunun hələ sovet dövründə də aktual olduğu vurğulandı.

Daha sonra qonaqlar sərgi ilə tanış oldular.

Açılış mərasiminə “Nənə-qızlar” folklor ansamblı öz ifaları ilə xoş əhval bəxş etdi. “Salam,

Novruz!” sərgisi aprelin 15-dək davam edəcək.

L.Azəri

Bəstəkar Rüşət Xəlilovun müəllif konserti

“İthaf” dan “Ornamentlər” adək

mükafata layiq görölüb. Avropa ölkələrində, o cümlədən Sofiya (Bolqarıstan), Obersdorf (Almaniya), Cenon (Fransa) şəhərlərində müasir üslubda yazılmış solo və kamera əsərləri səsləndirilib.

Daha sonra müəllifin əsərlərindən ibarət konsert proqramı başlanıb.

“İthaf” audiovizual kompozisiyası Vətən müharibəsi şəhidlərinə həsr olunub. Bəstəkarın 2004-cü ildə bəstələdiyi “Fortepiano üçün sonatına” isə dahi bəstəkar Üzeyir Hacıbəyliyə ithaf edilib. Əsər 2009-cu ildə ABŞ-də keçirilən fortepiano üçün əsərlər müsabiqəsində ikinci yerə layiq görölüb. “Məsafələr” əsərinin adı da birmənalı deyil. Burada məsafə yadlaşma, uzaqlaşma anlayışını bildirir. Piano və rəqəmsal səslər üçün əsər 2023-cü ildə yazılıb və ilk dəfə bu konsertdə səslənib. Müəllifin dediyinə görə, əsərin ideyası uzun müddət boşluqdan yaranan sakitlikdir. Onu yay ay-

larında Aralıq dənizində səyahət gəmisində dəniz ləpələrini seyr edərkən yazıb.

“Həyatın mənasının axtarışında” (2020) altıhissəli bir ifaçı üçün musiqili-səhnə əsəridir. İdeya və süjeti bəstəkara məxsusdur. Bu əsəri bəstəkar Erix Fromun “Azadlıqdan qaçış” kitabını oxuduqdan sonra yazmağa başlayıb. Əsər koronavirus pandemiyası zamanı yazılıb.

Müəllifin “Ornamentlər”i isə simli kvartet üçün yazılmış birhissəli əsərdir. Bu kvartet 2014-cü ildə yazılısa da, əsərin texniki çətinliyinə görə ifası mümkün olmayıb. Əsər ilk dəfə bu konsertdə ifa olunub.

Konsertdə əsərləri Səidə Tağızadə (piano), Əməkdar artist Əyub Əliyev (violonçel), simli kvartetdə Ümid Mustafazadə (violin), Fətimə Nəsirli (violin), Üzeyir Mahmudbəyli (viola) və Əsmər Kərimli (cello) ifa edib.

Lalə

eynəlxalq Muğam Mərkəzində bəstəkar Rüşət Xəlilovun müəllif konserti keçirilib.

Fevralın 24-də təqdim olunan konsert proqramına bəstəkarın yeni audiovizual kompozisiyası “İthaf”, eləcə də müxtəlif illərdə bəstələdiyi “Məsafələr”, “Ornamentlər” və digər kamera əsərləri daxil edilib.

Konsertdən əvvəl musiqişünas Şəfaqət Məmmədova müəllif və proqrama daxil edilmiş əsərlər haqqında məlumat verib. Bildirib ki, Rüşət Xəlilov 1993-cü ildə Bülbul adına Orta İxtisas Musiqi Məktəbini fortepiano ixtisası üzrə

bitirib. Həmin il Ü.Hacıbəyli adına Bakı Musiqi Akademiyasının bəstəkarlıq (İsmayıl Hacıbəyovun sinfi) və fortepiano şöbəsinə (Həqiqət Məhərrəmovanın sinfi) daxil olub. 1999-cu ildə magistraturada təhsilini bəstəkarlıq üzrə İ.Hacıbəyovun, orkestrləşdirmə fənnində Fərəc Qarayevin sinfini bitirib. Həmçinin Alman Akademik Mübadilə Mərkəzinin (DAAD) təqaüddüsü olub, bu ölkədə təhsilini davam etdirib.

Instrumental, kamera-instrumental və simfonik əsərlərin müəllifi olan Rüşət Xəlilovun 2009-cu ildə Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının 75 illiyinə yazılmış simfonik rapsodiyası

Aktyordan dərslər kitabı

Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universiteti Səhnə danışıqı kafedrasının müdiri, Xalq artisti, professor Məmmədşəfa Qasimovun “Teatr... Kino... Aktyor” adlı dərslər kitabı çap olunub.

İxtisas üzrə fənlərin təlim nəticələrinin, aktyor və rejissor hazırlığının nəzəri və praktiki cəhətlərinin mənimsənilməsi, müvafiq bacarıqların qazanılması üçün kitabda lazımi tədris-təlim materialları toplanıb. Burada teatr sənətinə nəzəriyyə və təlimlər, Konstantin Stanislavski, Li Strasberg və Vaqif İbrahimov kimi nəzəriyyəçi və rejissorların metod və təcrübəsi təqdim olunur.

Dərslər vəsaitində “Aktyorlar zamanımızın güzgüsüdür”, “Aktyor və obraz”, “Teatr sənətinə nəzəriyyə və təlimlər”, “Stanislavski təlimi. Metod, yoxsa sistem?”, “Psixoloji jestin strukturu”, “Aktyor sənəti və dünya təcrübəsi. Stanislavski metodu və Li Strasberg məktəbinin müqayisəli təhlili”, “Aktyorun öz üzərində və rol üzərində işi problemi”, “Səhnə danışıqında durğu işarələrinin əhəmiyyəti”, “Bədii yaradıcılıq psixologiyası aktyor sənətində”, “Yaddaş və hissiyyat anlayışı”, “İncəsənətdə katarsis anlayışı”, “Rejissor və aktyorun yaradıcılıq əməkdaşlığı”, “Vaqif İbrahimovun rejissurasında aktyorla iş xüsusiyyətləri” və s. başlıqlarda təqdim olunan materiallar tələbələr üçün dəyərli mənbədir.

Kitabda müəllifin çəkildiyi filmlərin, iştirak etdiyi tamaşaların siyahısı da xronoloji qaydada oxucuların diqqətinə çatdırılır.

Nəşrin elmi redaktoru sənətşünaslıq elmləri doktoru, professor İsmayıl İsmayilov, rəyçiləri Əməkdar incəsənət xadimi, professor Əli Əmirli, sənətşünaslıq üzrə fəlsəfə doktorları Vidadi Qafarov və Elçin Cəfərovdur. Dərslər vəsaiti ADMİU Elmi şurasının müvafiq qərarına əsasən çap edilib.

Muzeydə musiqili görüş

Bu günlərdə muzeyimizə telefon zəngi oldu. Mələhətli səsi bir xanım öz şagirdlərini muzeyə gətirmək istədiyini söylədi. Ertəsi gün onlar muzeyə gəldilər. Məlum oldu ki, gələnlər Bakıdakı 18 saylı orta ümumtəhsil məktəbinin müəllim və şagirdləridir. Ekskursiyanın rəhbəri isə məktəbin həm dərnek rəhbəri, həm də musiqi müəllimi Gülzər Oqtayqızıdır.

Gülzər müəllimə uzun müddətdir ki, bu məktəbdə çalışır və kollektivin hörmət və rəğbətini qazanıb. Şagirdlərə dərslər deməkdən əlavə o, məktəbdə təşkil etdiyi dərnəyə istedadlı uşaqları cəlb edir, onlara musiqinin inceliklərini aşılayır. Tanış olduqca onu da öyrəndik ki, əvvəlcə Asef Zeynallı adına Musiqi Kollecinə, sonra isə Üzeyir Hacıbəyli adına Bakı Musiqi Akademiyasını bitirib. Məktəbdə çalışmaqda yanaşı, 4 saylı Uşaq-gənclər inkişaf mərkəzində də fəaliyyət göstərir. Oradakı kollektivin də sevimlisi olan Gülzər müəllimə, sən demə, həm də həvəskar bəstəkdir. Azərbaycanın professional musiqi nümunələri ilə birgə özünün bəstələdiyi vətənpərvər musiqiləri də gənclərimizə öyrədir.

Bütün bunları biləndən sonra biz Gülzər müəlliməni şagirdləri ilə birlikdə Xocalı faciəsinin 32-ci ildönümü münasibətilə muzeyimizdə keçiriləcək tədbirə dəvət etdik. Gülzər müəllimə həmin gün şagirdləri ilə birlikdə muzeydə geniş musiqili kompozisiyası ilə tədbir iştirakçıları qarşısında çıxış etdi.

Proqramda Gülzər Oqtayqızının sözləri Tahirə Məğrura aid “Xocalı”, “Ətirlər çiçəklər”, “Azadlıq marşı”, sözləri özüne aid olan “Tələbə”, “İllər”, “Gülür Azərbaycan”, “Vətən baladası” mahnıları səsləndirildi.

Şagirdlər həmçinin musiqisi Sevil Əliyevaya aid “Öziz ana” (söz: Fikrət Qoca), Polad Bülbüloğlunun “Azərbaycan” (söz: Məstan Güner) mahnılarını oxudular. Onları royaldı Gülzər

müəllimə müşayiət edirdi. Tədbirdə uşaqlar həmçinin Azərbaycan şairlərinin Xocalı faciəsinə həsr edilmiş şeirlərini, poemalarını parçaları musiqinin müşayiəti ilə ifa etdilər.

Qeyd etmək istəyirik ki, Gülzər Oqtayqızının yetirmələri Azərbaycanda və ölkəmizin hüdudlarından kənarda həm musiqi ixtisası üzrə təhsil alır, həm də professional musiqiçi kimi fəaliyyət göstərir. Onun mahnılarını tanınmış müğənnilərdən Gülyaz və Gülyanaq Məmmədovalar ifa edib, bu mahnılara kliplər çəkdiriblər. Gülzər Oqtayqızının vətənpərvər mahnıları bir çox tədbirlərdə alqışlarla qarşılanıb.

Gülzər müəllimə hər zaman şagirdlərə bayağı musiqidən uzaq olmağı, Azərbaycanın bütün dünyada sevilən professional musiqisini dərinləndirərək öyrənməyi aşılayır.

Biz də ona uşaq və yeniyetmələrin musiqi sahəsində maarifləndirilməsi işində uğurlar diləyir, cəsarətliliyi, daha çox yaradıcılıq ilhamı diləyirik.

Gülünarə Ələsgərova
Üzeyir Hacıbəylinin Ev-Muzeyinin
şöbə müdiri

Mədəniyyətimizin böyük hamisi

Ümummilli lider Heydər Əliyev böyük siyasətdə olduğu bir qərindən artıq dövrdə, doğma xalqının taleyində tarixi rol oynamaqla bərabər, mədəni irsimizin qorunması və zənginləşdirilməsi, milli incəsənətin, ədəbiyyatın inkişafı, respublikada mədəni-maarif işinin qabaqcıl səviyyədə təşkili sahəsində müstəsna xidmətlər göstərilib.

Heydər Əliyevin mədəniyyətə diqqət və qayğısı onun dövlət xadimi kimi fəaliyyətinin bütün mərhələlərində – sovet Azərbaycanına rəhbərlik etdiyi illərdə, Moskvada, SSRİ rəhbərliyində çalışdığı vaxtda və müstəqil Azərbaycana onillik prezidentliyi dövründə tarixin yaddaşına çoxsaylı səhifələrlə yazılıb. O hər zaman və hər yerdə Azərbaycan mədəniyyətinin böyük hamisi olub. Bununla bağlı illərin xronikasından seçmələrin dərcini davam etdiririk.

İllərin xronikasından (104)

2003-cü il 14 yanvar

Prezident Heydər Əliyev Azərbaycan və Türkiyə arasında diplomatik əlaqələrin 10 illiyi münasibətilə Dövlət Akademik Opera və Balet Teatrında keçirilən Türkiyənin Qara Dəniz Filarmonik Orkestrinin konsertinə baxıb.

2003-cü il 23 yanvar

UNESCO nümayəndə heyətini (baş direktorun müavini Munir Buşenaki və baş direktorun müşaviri Xorst Rodike) qəbul edib.

“...İndiyə qədər Azərbaycan UNESCO ilə uğurlu əməkdaşlıq edibdir. Məmnunam ki, bizim bəzi tarixi-mədəniyyət abidələrimizlə tanış olmaq istəyirsiniz.”

İçərişəhəri Dünya İrs Siyahısına daxil etdiyinizə görə UNESCO-ya təşəkkürümü bildirirəm. Düşünürəm ki, bu çoxdan olmalı idi. Çünki bu tarixi abidələr bütün dünyaya çoxdan məlumdur. Güman edirəm ki, bu iş sadəcə, siyahıya salınmaqla bitməyəcəkdir. Yəqin ki, bu barədə geniş təbliğat işləri aparılacaq və bizim bu tarixi abidələrimiz dünyada daha geniş təbliğ olunacaqdır. Bu isə bizim üzərimizdə daha da çox həm vəzifə, həm də məsuliyyət qoyur.

Ətiraf etməliyəm ki, biz özümüz də yaxın keçmişdə Azərbaycan xalqının bu qədər zəngin, qiymətli, milli mədəniyyətini nümayiş etdirən abidələrə fikir verməmişik. Sovet dövründə bir çox belə abidələr dağılmışdı. Ancaq XX əsrin ikinci yarısından sonra xalqımız bu işlərlə ciddi məşğul olmağa başladı. Bu abidələr haqqında məlumatlar bir günün içərisində, yaxud son on ildə meydana çıxmayıbdır. Bizim fədakar alimlərimiz, tədqiqatçılarımız bu işlə daim məşğul olublar. Baxmayaraq ki, vaxtilə hökumətin bu məsələlərə münasibəti o qədər də müsbət deyildi. İndi isə müstəqil dövlət olaraq Azərbaycan, təbii ki, həm bu sərvətlərlə fəxr edir, həm də onları qorunub saxlanılmasını və dünyada təbliğ olunmasını özünün əsas vəzifələrindən biri hesab edir...”

2003-cü il 25 yanvar

Yazıçılar Birliyinin “Azərbaycan” jurnalını 80 illiyi münasibətilə təbrik edib. “Azərbaycan” jurnalı ölkəmizdə ədəbiyyatın və ədəbi-bədii fikrin inkişafında mühüm rol oynamışdır. Müasir və klassik Azərbaycan ədəbiyyatına əsas yer verən jurnal, eyni zamanda, Azərbaycan oxucusunu dünya ədəbiyyatının qiymətli nümunələri ilə muntəzəm olaraq tanış etmişdir. Bütün bunlar “Azərbaycan” jurnalını yarandığı gündən ədəbiyyatımızın güzgüsünə çevirmişdir”, – deyə təbrikdə bildirilib.

Əməkdar incəsənət xadimi, bəstəkar Musa Mirzəyevi 70 illik yubileyi münasibətilə təbrik edib.

2003-cü il 4 fevral

MDB-nin üzvü olan ölkələrin Mədəni Əməkdaşlıq Şurasının 18-ci iclasının iştirakçıları qəbul edib.

2003-cü il 6 fevral

TÜRKSOY ölkələri mədəniyyət nazirləri Daimi Şurasının 19-cu toplantısının iştirakçıları qəbul edib.

“...Türkdillli dövlətlərin birliyi əmələ gələndən sonra bizim təşkilatlar içərisində ən irəli getmiş qurumlardan biri TÜRKSOY-dur. Biz türkdillli dövlət başçılarınnın toplantılarında, birinci növbədə, mədəni əlaqələri inkişaf etdirmək məsələsini qoyuruq. Təbii ki, iqtisadi əməkdaşlığın inkişaf etdirilməsi məsələləri də vardır. Ancaq bunların hamısının kökündə mədəniyyət, dil, bizim adət-ənənələrimiz durur.

Bizi bir-birimizə bağlayan nədir? Dilimizin kökü. Düzdür, bəziləri bir-birini başa düşmür. Amma biz dilimizdə çox eyni kökdən gəlmiş xalqlarıq.

İkincisi, bizim müştərek mədəniyyətimiz, ənənələrimiz, müştərek mədəni dəyərlərimizdir. Bunlar əsrlər boyu türkdillli xalqları bir-birlə bağlayıb, birləşdirib, yaxınlaşdırıbdır. Sonra rus imperatorluğu, ondan sonra isə sovet imperatorluğu dövründə biz bunları itimədik, ancaq bir-birimizdən bir qədər aralandıq. Doğrudur, tamamilə aralanmadıq, məsələn, Türkmənistan nümayəndələri ilə hər il görüşürdük. Türkmənistan pambıqçıları Azərbaycana gəlirdilər, bizim pambıqçıları Türkmənistanla gedirdilər. Yeni bunlar var idi. Amma oturun danışmırdıq ki, axı, bizim dilimizin bir kökü vardır. Bizim yaxın adət-ənənələrimiz vardır. Çünki onda sovet ideologiyası, bir də ümumi sovet xalqı vardı. Get-gedə millətlər əriyib gedirdi, olacaqdı ümumi sovet xalqı...

Amma imperatorluq dağıldı, biz müstəqil olduq. Onda anladım ki, bizim hələ ulu babalarımız vaxtilə həmişə bir yerdə olublar, bir kökdən gəliblər, bir yerdə vuruşublar. Bunların eyni adət-ənənələri, mahnıları, rəqsləri var. Ona görə də Türkiyə Cümhuriyyətinin təşəbbüsü ilə, xüsusən mərhum Turqut Özalın təşəbbüsü ilə türkdillli dövlətlərin birliyi yarandı. Son dövrdə hər il dövlət başçılarınnın görüşünü keçiririk. Çalışırıq, iqtisadiyyatımızı irəli aparırıq. Amma mədəniyyət sahəsində sizin işləriniz bizimkindən də yaxşı gedir. Ona görə də mən sizi təbrik edirəm. Çox məmnunam ki, buraya toplaşmışınız. Türkiyə, Qazaxıstan, Türkmənistan, Qırğızıstan, Qaqauziya, Tatarıstan, Başqırdıstan nümayəndələri buradadırlar.

Mən Moskvada Siyasi Bürodə çalışanda, – SSRİ Nazirlər Soveti sədrinin birinci müavini idim, – tıvalılar mənim yanıma çox gələrdilər. Mən Altayda oldum. O vaxt Dağılıq Altay Muxtar Vilayəti adlanırdı. Oradan mən Rusiya Federasiyası Ali Sovetinin deputatı seçmişdim. Altay bizim babalarımızın qədim məskənidir. Mən o vaxt orada olarkən onlara deyirdim ki, siz türksünüz, onlar deyirdilər ki, biz dağılıq altaylılarıq. Amma onların mənə olan münasibətini görürdüm. Onlar isə mənimlə “qohum” olduqlarını boyunlarına almırdılar. Amma indi qohum olmuşuq. İndi görün nə qədər türkdillli diyar var. Xakasiya, Tıva, Altay, Saxa...”

Dünyaşöhrətli Azərbaycan bəstəkarı Qara Qarayevin xatirə gecəsində iştirak edib.

Hazırladı: V.Orxan
(davamı var)

Filmlərdən yadigar qalanlar: fayton, maşın...

Dekorator Şənoł Əhmədov: “Kinopavilyonda ikimərtəbəli villa da qurmuşuq...”

Filmlərimizdə yer alan saraylar, kiçik otaqlar, təbiət mənzərələri və digər təsvirlər, hadisələr qədər olmasa da, yaddaşlarda iz qoyur. Onların əksəriyyəti “Azerbaycanfilm” kinostudiyasının dekorasiya sexində hazırlanıb. Həmin dekorasiyalar filmlərimizlə bağlı yaddaşımızı təzələyir, kinosevərlərə nostalji hissələr yaşadır.

Hər gün redaksiyamızın yerləşdiyi Dövlət Film Fonduna gələndə bizi binanın həyatında vaxtilə filmlərimizdə yer alan müxtəlif dekorasiya nümunələri qarşılayır: tramvay, kiçik yük maşını, “Korolevski” markalı divan, çürbəcür texniki avadanlıqlar. Bu günlərdə onların sırasına yeni əlavə olunmuş üç fayton diqqətimizi çəkdi.

Dövlət Film Fondunun beş addımlığında yerləşən dekorasiya sexi vaxtilə “Azerbaycanfilm”in Dekorativ-texniki xidmətlər şöbəsi kimi fəaliyyət göstərmiş. Hazırda sex işini sərbəst sifarişlər əsasında davam etdirir...

Onu illərdir burada görsəm də, adını heç vaxt bilməmişəm. Qışın soyuğunda, yayın qorabışirən çağında nəse hazırlayır, yonur... Sexin qapısını döyüb içəri daxil oluram. Yanıdakı bir nəfərlə hansısa detallı müzakirə edir. “Bir dəqiqə gözləyin, indi gəlirəm” deyir. Mən də fürsətdən istifadə edib buradakı avadanlıqlara nəzər yetirirəm. Divarda müxtəlif illərdə hazırlanmış böyük plakatlar var. Güman ki, vaxtilə siyasi motivli filmlər üçün hazırlanıb.

Nəhayət, həmsöhbətim gəlir və özünü təqdim edir: Şənoł Əhmədov. İlk olaraq bayırdakı faytonları xəbər alıram.

– Bu faytonları siz hazırlamısınız, yoxsa təmir üçün gətirilib?

– Hacı Zeynalabdin Tağıyev haqqında film (Bakı Media Mər-

kəzinin layihəsi olan “Himayədar” çoxseriyalı filmi – red.) çəkilişirdi. Bu faytonlar da həmin filmin çəkilişlərində istifadə olunub. Onları biz hazırlamamışıq. Bəzi hissələrdə problemlər var, onları aradan qaldırıb çəkiliş həyata keçirən şirkətə qaytaracaşıq.

– Sexdə işlər necə gedir?

– 1986-cı ildən bu sexdə çalışıram. Vaxtilə kinostudiyanın balansında idi, hazırda icarəyə verilib. Biz də burada müstəqil çalışırıq. Əsasən, televiziya kanalları üçün dekorasiyalar hazırlayır, eyni zamanda reklam işləri üçün dekorlar düzəldirik.

– Siz həm restavrasiya edir, həm də müxtəlif məhsullar hazırlayırsınız?

– Bəli, burada çalışan ustaların hamısı bacarıqlıdır və işi təcürbəsinə malikdirlər. Son 40 ilə yaxın müddətdə çəkilən filmlərimizin dekorasiyasında bizim də əməyimiz var. Mən işimi çox sevmişəm. Bu iş həddindən artıq maraqlıdır. Buranın xırda bir daşı da mənə əzizdir.

– Ən son hansı filmdə çalışmışsınız?

– Ən son işlərimiz rejissorlar Asif Rüstəmovun “Mərmər soyuğu” və Vəqif Mustafayevin “Həyat, deyəsen, gözəldir” filmləri üçün olub.

– Peşəniz necə adlanır?

– Biz dekoratoruq. Bu peşənin sahibləri digər sahələrdən də xəbərdar olmalıdır. Məsələn, elektrik işi, dülgərlik, rəsamlıq və s. Bu sahədə ənənələrin sıradan çıxmasına təəssüf edirəm. Vaxtilə biz Xalq rəssamı Rafiq Nəsirovun rəhbərliyi altında çalışırdıq. Zaman dəyişir, müasir yanaşmalar tətbiq olunur...

– Deməli, əsas işbirliyi rəsamlıqla olur.

– Rəssam rejissordan sifariş alır, sonra biz işə başlayırıq.

– Həm pavilyon, həm də açıq məkan dekorasiyaları hazırlayırsınız?

– Bəli, məsələn, pavilyon və naturada çəkiliş üçün biz hissələri düzəldib quraşdırırıq. Dekorasiyaların formaları sexdə taxtadan və digər tikinti materiallarından düzəldilir. Daha sonra pavilyonda quraşdırılaraq üzərində lazım olan bəzək işləri görülür. Seximiz hər cür mürəkkəblikdə olan pavilyonda, qapalı məkanlarda və ya təbiət qoynunda yerləşdirilməsi nəzərdə tutulan dekorların tikintisini həyata keçirməyə imkan verir.

– Bəs təkrar emal olurmu? Məsələn, bir film üçün işləmiş dekoru digər film üçün cüzi dəyişiklik edib istifadə etmək mümkündürmü?

– Bəli, film sənayesinin çiçəkləndiyi dövrdə, ildə bir neçə film çəkilişiyi zamanlarda olub.

– Ən maraqlı dekorunuz hansı olub?

– Mənim üçün bütün işlərim maraqlıdır. Amma bir neçə gün

əvvəl antik bir stul sifariş vermişdiklər, düzəltmiş və bəyənildi. Daha böyük işlərimizdən Yavər Rzayevin 2015-ci ildə çəkdiyi “Xeyirlə Şərin rəqsi” filmi üçün pavilyonda ikimərtəbəli dekorasiyanı qeyd edə bilərəm. Birinci dəfə idi ki, biz pavilyonda ikimərtəbəli villa qururuq. Çəkiliş zamanı hər iki mərtəbədən istifadə olundu.

– Burada çalışdığınız illər ərzində filmlərin çəkiliş prosesi ilə bağlı, yaqin ki, maraqlı xatirələriniz olar...

– Etiraf edirəm ki, mənim xatirə danışmaq qabiliyyətim yoxdur. Anı olaraq nəse yadıma düşsə, deyəərəm. Amma hansısa hadisəni yadıma salım, danışım, bunu bacarmıram.

– Yaxşı, onda sualı belə qoyaq. Ən çox sevdiyiniz film hansıdır?

– Rasim Ocaqovun filmləri. Onun yanaşması, qəhrəmanlarını çox bəyənirəm.

– Sexin həyatındakı dekorasiyalar əvvəllər harada saxlanılırdı?

– Burada anbarlar vardı. Dekorasiyalar şitlərdə qorunub saxlanılırdı. Təsəvvür edin, “O olmasın, bu olsun” filmindən bu yana bütün dekorasiyalar həmin anbarlarda qorunurdu. Ölçüsündən asılı olmayaraq, qapı-pəncərələr və s.

– Bəs necə oldu?

– Lazımsızlar atıldı, yararlı olanlar laboratoriyasının binasında qorunur. Dekorasiya gərək günəşdən, küləkdən, yağışdan qorunsun.

– Həyatdəki tramvayın tarixçəsi haqda nə bilirsiniz?

– Onu da biz düzəltmişik. O vaxt “İkarus” avtobusları vardı, ondan hazırlamışıq. Ulu öndər Heydər Əliyevə həsr edilən film üçün düzəltmişdik. Bu tramvaydan sonralar televiziyalar, əsasən, Yeni il şənliklərində istifadə edirdilər.

– Bəs yük maşını?

– 1990-cı illərin sonlarında bütün binalar Bakıda film çəkirdilər. XX əsrin əvvəllərini əks etdirən həmin filmə istifadə olunub. Biz o maşının taxta konstruksiyalarını hazırlamışıq.

Həmsöhbətimə təşəkkür edib redaksiyaya yollanıram. Onu da qeyd edirəm ki, sexdə eyni za-

Lalə Azəri

A dətən, tanımadığımız birini bizə təqdim edəndə altışıürda belə bir assosiativ təəssürat yaranır: insanın adı ilə onun zahiri görkəmi, tanışlıq davam etdikcə isə xarakteri arasında bir uyurluq, məntiqi bağ axtarırıq. Yeni Yasəmənl adlı xanımın zərif və gözəl, Aslan adlı bəyin isə mütəlaq qorxmaz və cüssəli olduğuna ümid edirik.

Əslinə qalsa, bu yanaşma tərzi təkə insanlara deyil, məkanlara da aiddir. Məsələn, elə götürək Azərbaycan Dövlət Kukla Teatrının binasını. Az-çox təxəyyüülünə malik, teatr janrları barədə öləri anlayışı olan kimsəyə Xəzər sahilindəki fransız intibahı üslubunda inşa edilmiş tikilini göstərmiş “səncə, burada hansı teatr yerləşir” soruşsaq, əksəriyyət “kukla teatr” cavabını verər. Nədən? O səbəbdən ki, 114 il əvvəl tikilmiş bina bir neçə dəfə sahibini dəyişsə də, altmış ildir ki, haqq etdiyi, özünə yaraşan sakinliyi var.

1909-cu ildə isə hər şey başqa cür olmuşdu...

XX əsrin əvvəllərində Bakıda teatrların, ozamankı dilə desək, sinematografların, əyləncə məkanlarının planlaşdırılması və inşası məsələsi aktuallaşmışdı. Səssiz kino seyrini üçün kinoteatra ehtiyac yaranmışdı. Tələbat yaranıbsa, deməli, təklif də uzaqda deyil. Bakıda məhz kino göstərməkdən ötrü ilk bina üçün o zaman yeni bulvar seçildi. İnşaatçı mühəndis Yuzef Ploşkonun layihəsinə əsasən, sinematograf, indiki dilə desək, kinoteatrın binası 1909–1910-cu illərdə inşa edildi.

Binanın tikintisi çoxlu mübahisə doğmuşdu. Şəhər rəisi layihəni təsdiq edəndən sonra 1909-cu ildə tikintiyə başlanıldı. Bununla belə, şəhər hökumətində hesab edirdilər ki, gəzinti və istirahət üçün nəzərdə tutulan bulvarda belə bir tikintiyə yer

yoxdur, bina bulvarın gözəlliyini pozacaq. Halbuki, həmin məqamda təzə bulvarın yalnız adı vardı: çünki sahilin bu hissəsi hələ yaşllaşdırılmamışdı, ərazinin abadlığından da söz gedə bilməzdi. Bu səbəbdən də sinematograf binasının bulvarın görkəmini korlayacağı barədə giley nə qədər məntiqə uyğundur? Əslində, Y.Ploşkonun layihəsi gerçəkləşəndən sonra məlum oldu ki, bina bulvarın görkəmini korlamır, əksinə, yaxınlıqdakı “Qafqaz və Merkuri” şirkətinin eybəcər anbarları, tör-töküntü binanın görkəminə xələl gətirir.

...1910-cu il iyunun 6-da teatr-sinematograf binasının memarı və inşaatçısı, mülki mühəndis Y.Ploşko kütləvi istifadəyə yararlılıq predmeti baxımından bu binanın nəzərdən keçirilməsi üçün komissiya təyin edilməsi haqqında vəsatətlə Bakı şəhər reisi podpolkovnik P.Martinova müraciət etdi. Müraciətə cavab olaraq reisin 155 Nəli əmri ilə 11 iyun 1910-cu il tarixində komissiya binanı təhvil almalı, Bakı şəhər telefon şəbəkəsinin hökumət qurğularını yoxlamalı idi.

Artıq 1910-cu il iyunun 17-də “Kaspi” qəzeti “Fenomen” sinematografinin işə başladığı barədə məlumat verirdi.

Binanın tikintisi təxminən 60 min rubla başa gəlmişdi. “Fenomen” öz dövründə Bakıda ən iri və ən müasir texniki avadanlıqla təchiz edilmişdi. Tamaşa salonu-

Görkəmi məzmununu tamamlayan məkan

“Teatr binaları” silsiləsindən IV yazı

nun ölçüləri uzununa 11 sajen (təqribən 24 metr), eninə 5 sajen (11 metr) idi. Salonun hündürlüyü isə təqribən 10 metr hesablanmışdı. Parter 400 tamaşaçı üçün nəzərdə tutulmuşdu. 5 lojada və xorda (memarlıqda binanın içində adətən ikinci mərtəbə səviyyəsində qurulan yuxarı açıq qalereya, yaxud eyvan xor adlanır – müəl.) daha 56 oturmaq var idi. Salondakı digər iki lojaya isə biletlə satılırdı – bu yerlər şəhər rəisi və şəhər idarəsinin üzvləri üçün ayrılmışdı.

Memarın cızdığı sxemə görə sinematografda skamyalar yox, yalnız ikibir, üçbir kreslo və stulər düzülmüşündən tamaşaçılar oturmaqlar arasında rahat hərəkət edə bilirdilər. Yerlər birinci, ikinci və üçüncü dərəcələrə ayrıldığından seanslara biletlən qiyməti də eyni deyildi.

Sinematografin ekranı da Bakı üçün fenomen sayıla bilərdi, çünki neft bumu yaşayan bu cənub şəhərinin heç bir sinematografında uzunluğu 9 arşın (6,5 metr), eni 7 arşın (5 metr) ölçüsündə ekran yox idi.

Sinematografin tikintisi zamanı ventilyasiya sistemində xüsusi diqqət yetirilmişdi ki, bu hal da Bakı üçün büsbütün yenilik idi. Ümumiyyətlə, “Fenomen” Bakıda havalandırma sistemi olan ilk ictimai məkan idi.

Sinematografin açılışına az qalmış “Kaspi” qəzeti bu yenilik barədə məlumat verərək vurğula-

yırdı ki, hər on beş dəqiqədən bir “binanın içindəki korlanmış havanı sormaqla yayda sərin, qışda isə isti hava ilə təzələməkdən ötrü” mükəmməl havalandırma sistemi qurulur. Əvvəlcə, sorucu havalandırma sisteminin quraşdırılması nəzərdə tutulsa da, bu zaman tozun da qalxacağı və bu halın sağlamlıq üçün zərərli olacağını nəzərə alaraq ondan imtina edirlər. Əvəzində isə havanı kanal və filtrləri soyudan ozonatordan keçdikdən sonra salona vurmaq yolu ilə içərini havalandırmaq qərara alınır.

“Kaspi” qəzetinin 17 iyun 1910-cu il tarixli sayında yer almış həmin yazıda binanın eksklər təhəri barədə belə yazılmışdı: “Bina küçədən də gözəlliyi ilə diqqəti cəlb edir. İçəri keçən kimi hiss edərsən ki, bura çox rahat və təmiz məkandır”.

Binanın məxsus olduğu cəmiyyətin rəhbəri M.Qofman adlı şəxs çalışmışdı ki, “Fenomen”də nümayiş olunan filmlər şəhərin digər sinematograflarında göstərilən filmlərlə eyni olmasın.

Bəlkə də o zaman Avropada da “Fenomen” gözəlliyində sinematograf binası yox idi. Binanın boş ərazidə tikilməsi onu həm də göydəndüşmə məkan kimi qavramaya şərait yaradırdı. Tənənəli və möhtəşəm əsas fasad şəhərə baxırdı. Hündür silobət (süthen təmiri) üzərində dayanan və mansardı məhəccərlə əhatələnmiş bina ion suvağı ilə örtülmüşdü. Kənarlarda yerləşdirilmiş

iki günbəz bütün binanın siluetini bütün binaların memarlıq üslubunu davam etdirirdi. Binanın künc boşluqlarında qoyulmuş heykəllər fasadın kompozisiyasını daha da gücləndirirdi. Ümumiyyətlə, memarlıq və heykəltarlığın sintezinə Y.Ploşkonun paytaxtımızı bəzəyən digər memarlıq nümunələrində də uğurlu həllinə rast gəlirik.

Binanın yuxarı mərtəbəsində bufet üçün üç veranda nəzərdə tutulmuşdu ki, onlar icarəyə ve-

Kəndli Teatrı, 1927–1932-ci illərdə Bakı Türk İşçi Teatrı), səhnəsi dəyişmədi. Teatr Gəncəyə köçürüldükdən sonra Musiqili Komediya Teatrı bu binada məskunlaşdı. 1941-1945-ci illərdə “Müdəfiə” kinoteatrı, müharibədən sonra isə yeni yaradılan Azərbaycan Kənd Təsərrüfatı Muzeyi bu binada yerləşdiriləndə bir neçə il müstəqil tamaşa-film məkanı kimi tanındı. 60-cı illərin əvvəlində isə muzey başqa ünvana köçürüldü və müstəqil teatr olaraq fəaliyyətə başlayan Azərbaycan Kukla Teatrı 1963-cü ildən burada məskunlaşdı. Teatra 1964-cü il aprelin 15-də dövlət statusu verildi.

... Artıq altmış ildir ki, Azərbaycan Dövlət Kukla Teatrı bir əsrdən çox yaşı olan binanın özünə yaraşan sahibidir. Bina bir neçə dəfə təmir olunsada, qarışısındakı incəsənət hamisi sayılan ilahə heykəllərinin götürülməsindən savayı ciddi dəyişikliyə məruz qalmayıb. Yeri gəlmişkən, Kənd Təsərrüfatı Muzeyi burada yerləşdiriləndə həmin ilahələri çoban və sağıcı heykəlləri əvəz etmişdi.

Prezident İlham Əliyevin Azərbaycan teatr sənətinin inkişaf etdirilməsi haqqında 19 fevral 2007-ci il tarixli sərəncamına əsasən, Azərbaycan Dövlət Kukla Teatrı da əsaslı təmir edildi.

Təmir zamanı teatrın foyesini bəzəyən və 300 kvadratmetr sahəsi olan “Azərbaycanın nəğil aləmi” pannosu bərpa olundu və Toğrul Nərimanbəyovun bu şədəvri yənədən göz oxşamağa başladı. Səz və radio sexi son texniki avadanlıqla təchiz edildi, 200 nəfərlik tamaşa salonu büsbütün yeniləndi.

...Bu gün Bakı bulvarı “Fenomen” sinematografinin tikildiyi zamandan bəri çox dəyişib. Yaşılıq, abadlıq göz oxşayır. Kukla Teatrının ətrafı binanın gözəlliyini tamamlayır, memarlıq incisinin gözəlliyi yaşıllıqla sonuclanır. Bulvar boyunca hərəkət etdikcə Neftçilər prospektinin sol qanadında gözəl memarlıq nümunələri bir-birini əvəz edir. Amma... Sinematograf kimi tikilmiş bu bina öz ilk adını görkəmi ilə yaşadır. Bir sözlə, fenomen!

Gülçahan Mirməmməd

1946-cı ilin 12 dekabr tarixində Cənubi Azərbaycanda Milli Hökumət süqut etdikdən sonra Təbriz, Ərdəbil və digər şəhərlərdən bir çox şair və yazıçılar Şimali Azərbaycana mühacirət ediblər. Həmin mühacir ziyalılarımızdan biri də şair, ədəbiyyatşünas, Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin üzvü, Xalq şairi Hökumə Billuri olub.

Hökumə İbrahim qızı Billuri 3 mart 1926-cı ildə Cənubi Azərbaycanın Zəncan şəhərində demirçi ailəsində dünyaya göz açıb. Erken çağlardan poeziyaya maraq göstərib. İlk şeirini orta məktəb illərində yazır. Qələmə aldığı “Fəhlə”, “Göyərçin”, “Sübh açıldı” adlı ilk şeirləri “Azər”, “Vətən yolunda” qəzetlərində və “Azərbaycan” jurnalında dərc olunub.

H.Billuri Seyid Cəfər Pişəverinin lideri olduğu Azərbaycan Demokrat Partiyasının Zəncan Vilayət Komitəsində rəhbər vəzifələrdə çalışıb. 1946-cı ilin sonunda “21 Azər” hərəkatının süqutundan sonra Şimali Azərbaycana köçüb. Həmin vaxtdan fəal bədii və elmi yaradıcılıqla məşğul olub. Dövrü mətbuatda müntəzəm çıxışlar edib. O, 1952-ci ildə Azərbaycan Dövlət Universitetinin (indiki BDU) Filologiya fakültəsini bitirir. “İran Azərbaycanının realist demokratik ədəbiyyatı”

“Məni Vətənə göndərin...”

Hökumə Billurinin yaradıcılığında “Təbriz” və “Araz” ən çox təkrarlanan sözlərdəndir

mövzusunda namizədlik (fəlsəfə doktorluğu) dissertasiyası müdafiə edir. Azərbaycan EA Yaxın və Orta Şərq Xalqları İnstitutunda baş elmi işçi vəzifəsində çalışır.

1955-ci ildə “Şeirlər”, 1963-cü ildə “Azadlıq baharı”, 1970-ci ildə “İthaf”, 1980-ci ildə “Sənin könül otağın” və s. kitabları Moskva və Bakıda rus dilində nəşr olunur.

Şair Təbrizi tez-tez yuxusunda görə də, amma yuxuları heç zaman çin olmur. Güney dağlarından bir udum hava, meşələrindən bir tək yarpaq diləyir. Vətənin suyundan bir ovuc içmək və Arazın o tayına qədəm basmaq həsrəti ilə yaşayır.

Hayat gözlerimde sönmədən qabaq, Sızdan bir diləyim olacaq ancaq, Tufana, küləyə döndərin məni, Göndərin Vətənə, göndərin məni.

H.Billurinin şeirlərinin əksəriyyətində milli faciənin doğurduğu yaşıntılar ifadə olunub. Şəxsi ağrılarından doğulan şeirləri oxucu qəlbinə rıqqətə gətirərək kədərliyəndir və gözlerini yaşadır. Təsadüfi deyil ki, onun əsərlərində “Təbriz”, “Araz”, “Vətən”, “ayrılıq” ən çox təkrarlanan sözlərdir. Şairinin ən təsirli və yadda qalan əsərlərindən biri məhz “Təbriz” şeiridir:

Həsratın yandırır, pörşüder məni, Zərif çiçək kimi üşürdüyü məni, Səsleşmə Savalan eşidər məni, Qızınnam oduna, közüne, Təbrizi!

Çox haqsızlıqlarla üzləşsə də, faciəvi hadisələrin şahidi olsa da, yaradıcılığında sabaha ölməyən bir ümid, insan hissə aparıcı xətt kimi keçir. “İnanıram o parlaq günə” deyən şair Vətənin bütövləşəcəyinə və xalqının

öz azadlığına qovuşacağına böyük bir inam bəsləyib.

Araşdırmalarda qeyd edilir ki, Azərbaycan onun şeirlərində bütövdür, tamdır və bölünməzdir. Vahid və azad Azərbaycan ideyası onun həyatının məzmununu və yaşayışının qayesini təşkil edib. Şimala üz tutduğu zaman onun qarşısında geniş üfüqlər açılır. Görkəmli şair və yazıçılar: Mirzə İbrahimov, Səməd Vurğun və Süleyman Rüstəmdən daim diqqət və qayğı görür. Ədəbiyyatşünas alim Əli Sultani bir gün H.Bülluri ilə universitetin auditoriyasında qarşılaşıb. Yaxşı yazdığını və şeirlərindən məmnun qaldığını bildirir. “Qızım, yaradıcılığından zövq alıram. Gəldiyin yol çətindir, amma şərəfidir. Sənə üyeyincə uğurlar arzulayıram”, – deyir.

H.Billuri məhsuldar yaradıcılıq yolu keçib. O, “Mənim arzum”, “Ölməz qəhrəman”, “Hayat yollarında”, “Mübarizə illərində”, “Şeirlər”, “Şairin yadigarı”, “Səhər günəşi”, “Səndən uzaqlarda”, “İstəmə”, “Necə unudum”, “Çinar gözyləyir məni”, “Apar məni o yerlərə”, “Bir də bahar gəlsə”, “Dünya belə dünyadır”, “Nə qərribə dünya imiş” və s. şeir kitablarının, “1940–1960: İran Azərbaycanında realist-demokratik poeziya” və “Məhəmməd Hüseyn Şəhriyar” monoqrafiyalarının müəllifidir.

H.Billuri qələmini həm də tərcümə sahəsində sınayıb. M.Şəhriyarın farsca şeirlərini Azərbaycan dilinə, Cəfər Cəbbəli, Səməd Vurğun, Mirvarid Dilbazi və Nəbi Xəzrinin şeirlərini fars dilinə çevirib.

Şair 1984-cü ildə “Əməkdar incəsənət xadimi”, 1998-ci ildə “Xalq şairi” fəxri adlarına layiq görüldü. 22 noyabr 2000-ci ildə Bakıda vəfat edib.

Savalan Fərcöv

“Yubilyar kitablar” — muzey və kitabxananın birgə tədbiri

Fevralın 27-də tanınmış ictimai-siyasi xadim, yazıçı-dramaturq, publisist Nəriman Nərimanovun (1870–1925) “Nadanlıq” dramının yazılmasının 130, “Nadir şah” dramının qələmə alınmasının 125 illiyinə həsr edilən “Yubilyar kitablar” adlı tədbir təşkil olunub.

Nəriman Nərimanovun Xatirə Muzeyində reallaşan tədbir Səbail rayon Mərkəzləşdirilmiş

Kitabxana Sistemi Mərkəzi Kitabxanasının və muzeyin əməkdaşları, habelə 189–190 nömrəli tam orta məktəbin tarix, Azərbaycan dili və ədəbiyyat müəllimlərinin birgə təşkilatlığı ilə keçirilib.

Tədbirdə Nəriman Nərimanovun zəngin ədəbi irsi, xüsusilə “Nadanlıq” və “Nadir şah” dramları haqqında söhbət açılıb.

Sonra “Nəriman Nərimanov: tarixə ziyalı baxışı” adlı videoqarx nümayiş etdirilib, həm-

çinin 189–190 nömrəli tam orta məktəbin rus bölməsinin 8–9-cu sinif şagirdlərinin ifasında əsərlərdən parçalar təqdim olunub.

Sonda iştirakçılar muzeyin N.Nərimanovun həyat və yaradıcılığını əks etdirən ekspozisiya ilə tanış olublar.

İllər öncə qəzetlər nədən yazırdı?

Milli Kitabxananın dövrü mətbuat arxivindən (8)

sədri – red.) yoldaşın sədriyi ilə respublika komitəsi yaradılmışdır. Komitənin heyətinə yazıçılar, alimlər, bəstəkarlar, rəssamlar və başqaları daxildir.

Məhəmməd Füzulinin vəfatının 400 illiyi münasibətilə 1958-ci il dekabr ayında M.F.Axundov adına Azərbaycan Dövlət Opera və Balet Teatrında təntənəli yığıncaq keçiriləcəkdir. Yubiley bayramına qədər sovet respublikalarından və xarici ölkələrdən qonaqlar dəvət ediləcəkdir. Azərbaycan Elmlər Akademiyasına və Azərbaycan Sovet Yazıçıları İttifaqına tapşırılmışdır ki, dekabr ayında birgə elmi sessiya keçirsinlər. Füzulinin əsərlərinin yubileyi nəşrlərinin, şairin həyatı və yaradıcılığı haqqında elmi və elmi-kütləvi ədəbiyyat nəşrinin planı təsdiq edilmişdir.

Azərbaycan SSR Mədəniyyət Nazirliyinə tapşırılmışdır ki, 1958-ci ildə “Leyli və Məcnun” adlı rəngli musiqili kino filminin çəkilişinə başlanmasını təşkil etsin. M.Füzuliyə həsr edilmiş ən yaxşı bədii əsərlər, musiqi əsərləri, habelə təsviri incəsənət əsərlərinin yaradılması üçün Azərbaycan yazıçıları, bəstəkarları, rəssamları ittifaqları ilə birlikdə müsabiqə elan etsin.

Mədəniyyət Nazirliyinə, Bakı şəhər icraiyyə komitəsinə, Azərbaycan Sovet Rəssamların İttifaqına və respublika sovet arxitektorları İttifaqına tapşırılmışdır ki, Bakı şəhərində qoyulmaqdan ötrü M.Füzulinin ən yaxşı abidəsi üçün bu ilin fevral ayında müsabiqə elan etsinlər.

Azərbaycan SSR Nazirlər Soveti yanında radio verilişləri və televiziya komitəsinə təklif edilmişdir ki, M.Füzulinin vəfatının 400 illiyi münasibətilə radio və televiziya ilə xüsusi ədəbi-bədii və musiqili verilişlər təşkil etsin.

Azərbaycan Sovet Yazıçıları İttifaqında

Bu günlərdə Azərbaycan Sovet yazıçıları İttifaqının uşaq ədəbiyyatı bölməsinin növbəti iclası olmuşdur. İclasda Mirvarid Dilbazinin “Turan çay əfsanəsi” poeması və Ələviyyə Babayevanın “Anam mənə deyir ki...” hekayəsi oxunub müzakirə edilmişdir.

Mikayıl Rzaqlulzadə, Eynulla Ağayev, Hüseyn Abbaszadə, Həbibə Zeynalova, Ələviyyə Babayeva, Emin Mahmudov və Hikmət Əfəndiyev yoldaşlar çıxış edərək müasir nəğil “Turan çay əfsanəsi” poemasının maraqlı bir əsər olduğunu qeyd etmişlər.

Çıxış edənlər poemanın bir qədər yığcam hala salınmasını, bir sıra dil və ifadə xətalalarının aradan qaldırılmasını müəllifə məsləhət görmüşlər.

Müəllif əsəri çapa hazırlarkən bu məsələləri nəzərə alacağını bildirmişdir.

Müzakirədə çıxış edənlər Ələviyyə Babayevanın “Anam mənə deyir ki...” hekayəsinin nöqsanlarını göstərmiş və müəllifə bir sıra yaradıcılıq məsləhətləri vermişlər.

Gənc musiqiçilər

Üzeyir Hacıbəyov adına Azərbaycan Dövlət Konservatoriyası yanında yerləşən onillik musiqi məktəbində (indiki Bülbül adına Orta İxtisas Musiqi Məktəbi – red.) istedadlı musiqiçi kadrları yetişdirməkdə mühüm işlər görülür. Vaxtilə bu məktəbi bitirmiş gənclərdən Nazim Əliverdiyev, Elmira Nəzirova, Xəyyam Mirzəzadə, Azər və Həsən Rəzayevlər və başqaları hazırda respublikamızın bacarıqlı bəstəkarlarındandır.

Məktəbdə neçə illərdən bəri piano, simli və nəfəsli alətlər bölmələri ilə yanaşı, yeni başlayan bəstəkarlar üçün də xüsusi sinif təşkil edilmişdir. Bu sinifdə təhsil alan tələbələr arasında gələcəkdə bəstəkar olmağa ümid verən gənclər çoxdur. Bunlardan Afaq Cəfərova, Ədilə Rəhimova, Rəşid Əfəndiyev, Mina Quliyeva, Vəfa Əliyeva, Müslüm Maqomayev, Vladimir Gevorkov, Rasim Bədəlov və başqalarını göstərmək olar.

Məktəbi bitirənlər arasında bacarıqlı musiqiçilər vardır. Bunlardan pianoçular Akif Abdullayev, Salihə Əfəndiyeva, Bela Pavlovskaya, Eleonora Allahverdiyev və başqalarını göstərmək olar. Skripka çalan gənclərdən Rauf Adıgözelov, Vladimir Belyakov, fleytada çalan Müzəffər Ağamalıyevin ifaçılıq qabiliyyəti yaxşıdır.

Bütün bunlarla yanaşı indiyə kimi məktəbdə Azərbaycan milli musiqi alətləri sinfinin olmaması təəccüblüdür. Halbuki gənclər arasında tar, kamança, nağara və başqa Azərbaycan musiqi alətlərində çalmağı öyrənmək istəyənlər çoxdur. Məktəbin tədris işində nəzəri cəlb edən nöqsanlı bir cəhət də burada Azərbaycan musiqisinə kifayət qədər diqqət verilməsidir. Buna görə də məktəbi bitirənlərin əksəriyyəti Azərbaycan musiqisinin əməli və nəzəri məsələlərini yaxşı bilmirlər.

Azərbaycan SSR Mədəniyyət Nazirliyi məktəbin tədris heyatındakı bu nöqsanı aradan qaldırmaq üçün tədbir görməlidir.

“Ədəbiyyat və incəsənət” qəzeti, 1 mart 1958-ci il

Pressfakt

Bu il dahi Azərbaycan şairi və müfəkkiri Məhəmməd Füzulinin anadan olmasının 530-cu ildönümüdür. Dövlət başçısının müvafiq sərəncamı ilə yubiley geniş şəkildə qeyd ediləcək. Füzulinin həyatı haqqında az məlumat var, o cümlədən onun təvəllüd (1494) və vəfat (1556) tarixi ilə bağlı əlismizdə dəqiqliyinə səhif bilgilər yoxdur. Ötən əsrin ortalarında bu məlumatlar indikindən də az idi. Yəqin həm də o səbəbdən şairin vəfatının 400 illiyi ilə bağlı qərar 1958-ci ildə qəbul olunmuşdur.

Mətbuat səhifələrindən budəfəki seçmələrin biri həmin yubileyə dair qərarla bağlıdır. Yeri gəlmişkən, bu, müfəkkir şairimizin dövlət səviyyəsində qeyd olunan ilk yubileyi idi və Füzuli irsinin tədqiq və təbliğinə də böyük təkan oldu. “Ədəbiyyat və incəsənət” qəzetinin 66 il əvvəlki sayından digər seçmələrimiz də dövrün mədəni, ədəbi mühiti haqqındadır. Bu xüsusda oxaxtkı Azərbaycan Dövlət Konservatoriyası nəzdindəki məktəbdə Azərbaycan milli musiqi alətləri sinfinin olmaması barədə tənqidi qeyd də maraq doğurur...

Seçmələr qəzetdə olduğu kimi (orfoqrafiyası da saxlanılmaqla) təqdim edilir.

Məhəmməd Füzulinin vəfatının 400 illiyini keçirmək haqqında

Azərbaycan KP MK 1958-ci ilin dekabr ayında Azərbaycan ədəbiyyatının klassiki Məhəmməd Füzulinin vəfatının 400 illiyi yubileyini keçirmək haqqında qərar qəbul etmişdir.

M.Füzulinin vəfatının 400 illiyi yubileyinə hazırlıq görmək və onu keçirmək üçün Mirzə İbrahimov (Azərbaycan SSR Ali Sovetinin

Xatirə təqvim	2 – 5 mart
Azərbaycan	
2 mart 1945 – Tərcüməçi, nasir, filologiya elmləri doktoru Zeydulla Abdulla oğlu Ağayev (1945 – 17.2.2014) Masallı rayonunda anadan olub. İngilis dilindən ədəbi tərcümələr edib, Azərbaycan yazıçılarının əsərlərini ingiliscəyə çevirib.	
2 mart 1976 – Rejissor Rauf Mirmahmud oğlu Kazımovski (31.12.1928 – 1976) vəfat edib. Çoxsaylı radio və televiziya tamaşalarına, bədii televiziya filmlərinə quruluş verib.	
2 mart 2003 – Tanınmış filosof, AMEA-nın müxbir üzvü Zakir Cəbbar oğlu Məmmədov (Baharlı; 16.8.1936 – 2003) vəfat edib.	
3 mart 1873 – Yazıçı, tərcüməçi Abdulla bəy İsmayıl oğlu Əfəndizadə (1873–1928) Şəkiddə doğulub. Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti Parlamentinin üzvü olub, uşaqlar üçün şeirlər, hekayələr yazıb. Görkəmli maarifpərvər Rəşid bəy Əfəndiyevin qardaşıdır.	
3 mart 1875 – Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin qurucularından biri, memar Məhəmmədşən Cəfərgulu oğlu Hacınski (1875 – 9.2.1931) anadan olub. Sovet dövründə müxtəlif vəzifələrdə işləyib, 1931-ci ildə həbs edilərək güllələnib.	
3 mart 1904 – Əməkdar artist Abbas Mirzə oğlu Rzayev (1904 – 12.6.1976) Cənubi Azərbaycanın Zəncan şəhərində doğulub. 1926-cı ildən Akademik Dram Teatrının truppasında aktyor kimi fəaliyyət göstərib.	
3 mart 1912 – Yazıçı Manaf Fərəc oğlu Süleymanov (1912 – 12.9.2001) İsmayilli rayonunun Lahıc qəsəbəsində anadan olub. Köhnə Bakı haqqında “Əşitdiklərim, oxuduqlarım və gördüklərim” adlı tarixi-ensiklopedik kitabın, “Dalğalar qoynunda”, “Zirvələr”, “Yerin sirri” və s. romanların müəllifidir.	
3 mart 1914 – Əməkdar artist Cəvahir Allahverdi qızı İsgəndərova (və 1914 – 4.10.2003) Tiflisdə doğulub. Gənc Tamaşaçılar Teatrının ilk aktrisaslarından (1927-ci ildən) olub.	
3 mart 1926 – Şairə, ədəbiyyatşünas Hökumə İbrahim qızı Billuri (1926 – 22.11.2000) Cənubi Azərbaycanın Zəncan şəhərində doğulub. M.Şəhriyarın farsca şeirlərini Azərbaycan dilinə çevirib. S.Vurğun, C.Cəbbarlı, M.Dilbazi və başqa ədiblərin əsərlərini fars dilinə tərcümə edib.	
3 mart 1928 – Yazıçı Namiq Ələkbər oğlu Abdullayev (1928–1992) anadan olub. Fantastik mövzuda “Sehrli oğlan”, “İtilmiş dünya”, “Balaca Kiberin macəraları” və s. kitabların müəllifidir.	
3 mart 1937 – Yazıçı Fərman İsmayıl oğlu Kərimzadə (1937 – 17.3.1989) Ermənistanın Vədi rayonunun Böyük Vədi kəndində doğulub. “Çaldıran döyüşü”, “Xudafərin körpüsü”, “Qarlı aşırım”, “Təbriz namusu” və s. əsərlərin müəllifidir. Bədii (“Axırıncı aşırım”) və sənədli filmlər üçün ssenarilər yazıb.	
4 mart 1919 – Görkəmli aktyor, rejissor Hüseyn Məmməd oğlu Ərəblinski (Xələfov; 1881–1919) qətlə yetirilib. Azərbaycanın professional teatr sənətinin banilərindən biridir. “Müsləman artistləri” cəmiyyətində, “Nicat” teatr cəmiyyətində çalışıb. 1916-cı ildə “Neft və milyonlar səltənətində” filmində Lütfil bəy rolunu oynayıb.	
4 mart 1919 – Bakı milyonçusu, məsənat Ağamusa Nağıyev (1849–1919) vəfat edib. Bakıda memarlıq nümunələri olan binalar (AMEA-nın Rəyasət Heyəti (“İsmailiyyə”), Dövlət Neft Şirkətinin köhnə binası, “Üns” teatrının binası və s.) inşa etdirib.	
4 mart 2013 – Prezident İlham Əliyev böyük səhnə ustası, SSRİ Xalq artisti Hökumə Qurbanovanın və Xalq şairi Nigar Rəfibəyliyin 100 illik yubileyləri haqqında sərəncamlar imzalayıb.	
4 mart 2019 – Prezident İlham Əliyev opera müğənnisi, pedaqoq və teatr xadimi, Xalq artisti Hüseynqulu Sarabskının 140 illiyinin qeyd edilməsi haqqında sərəncam imzalayıb.	
4 mart 2022 – Əməkdar rəssam, tanınmış heykəltaras Albert Zaman oğlu Mustafayev (26.1.1931 – 2022) vəfat edib.	
5 mart 1910 – Əməkdar incəsənət xadimi, rejissor Səftər (Əli-səftər) Həbib oğlu Turabov (1910–1989) Bakıda doğulub. Akademik Milli Dram Teatrında işləyib, Azərbaycan Radiosunda radio tamaşaları hazırlayıb.	
5 mart 1919 – Teatr və kino aktyoru, kiçik rolların məhir ifaçısı Məmmədsadiq Qafar oğlu Nuriyev (1919 – 22.3.1975) Bakıda doğulub. Xalq artisti Yaşar Nuriinin atasıdır. İrəvan Dövlət Azərbaycan Dram, Gəncə Dram, Musiqili Komediya teatrlarında çalışıb.	
5 mart 1925 – Şair, ədəbiyyatşünas İsmayıl Qəhrəman oğlu Cəfərpur (1925–1977) anadan olub.	
5 mart 1926 – Xalq rəssamı Cahangir Mahmud oğlu Rüstəmov (1926 – 13.2.2007) Şəki şəhərində anadan olub. Tarixi mövzuda əsərlər, məişət tabloları, mənzərələr, portretlər və natürmortların müəllifidir.	
5 mart 1936 – Görkəmli ədəbiyyatşünas alim, Əməkdar elm xadimi, Dövlət mükafatı laureatı, AMEA-nın müxbir üzvü Yaşar Vahid oğlu Qarayev (1936 – 25.8.2002) Şəkiddə doğulub. AMEA-nın Ədəbiyyat İnstitutunun direktoru olub.	
5 mart 1947 – Ədəbiyyatşünas, yazıçı Vəqif Mınad oğlu Arzu-manlı (1947 – 9.7.2014) Qubada doğulub. Kitabları: “Dədə Qorqudun qəbrinin izi ilə”, “Mirzə Fətəli Axundzadə və Qərbi Avropa ədəbi-nəzəri fikri” və s.	
5 mart 1953 – Əməkdar elm xadimi, AMEA-nın müxbir üzvü, ədəbiyyatşünas Kamran İmran oğlu Əliyev (1953 – 23.12.2020) Naxçıvan MR Şərrur rayonunun Yıdadın kəndində anadan olub.	
5 mart 1956 – Şair Sabir Sarvan (Sabir Soltan oğlu Məlikov; 1956 – 14.3.2017) Ağsunun Pirhəsəni kəndində doğulub. “Gördüyüm göy üzü, baxdığım işıq”, “Özümü sözə çevirdim” və s. kitabların müəllifidir.	
5 mart 1956 – Əməkdar incəsənət xadimi, tarixçi, xalçaşünas Vıdadi Aydın oğlu Muradov (1956 – 4.11.2021) Bərdə şəhərində anadan olub.	
5 mart 1970 – Əməkdar incəsənət xadimi, rəssam Reyhan İbrahim qızı Topçubaşova (15.12.1905 – 1970) vəfat edib. Portret (“M.Ə.Sabir”), mənzərə (“Mərdəkanın görünüşü”) janrlarında, məişət mövzusunda (“Köhnə bazar”, “Toy”) əsərlər, natürmortlar çəkib.	
Dünya	
2 mart 1824 – Çex milli bəstəkarlıq məktəbinin yaradıcısı, pianoçu və dirijor Bedrix Smetana (Bedrich Smetana; 1824–1884) anadan olub.	
2 mart 1859 – Yəhudi milli ədəbiyyatının (idiş dilində) yaradıcılarından biri, yazıçı-dramaturq Şolom-Aleyxem (Şolom Naumoviç Rabinoviç; 1859–1916) anadan olub.	
2 mart 1824 – Rus yazıçısı və pedaqoqu, uşaqlar üçün nağılların müəllifi Konstantin Dmitriyeviç Uşinski (1824–1871) anadan olub.	
3 mart 1879 – Litva lirik nəsrinin banisi, şair, publisist Yonas Bil-yunas (1879–1907) anadan olub.	
3 mart 1919 – Cənubi Afrika yazıçısı Peter Abrahams (1919–2017) anadan olub. Qara Qarayev 1958-ci ildə yazıçının “İldırım-lı yollarla” romanının motivləri əsasında eyniadlı balet (librettonun müəllifi Y.Slonimski) yazıb.	
4 mart 1678 – İtalyan bəstəkarı, skripkaçı, dirijor Antonio Vivaldi (Antonio Lucio Vivaldi; 1678–1741) Venesiya-da doğulub. “İlin fəsil-ləri” (skripka üçün 4 konsert) əsəri ilə şöhrət qazanıb.	
4 mart 1908 – Rus yazıçısı Boris Nikolayeviç Polevoy (əsl soyadı Kampov; 1908–1981) anadan olub. “Əsl insan haqqında povest”i ilə məşhurdur.	
4 mart 1925 – Fransız bəstəkarı, aranjiyaçı, dirijor Pol Moria (Paul Mauriat; 1925–2006) anadan olub.	
5 mart 1922 – İtalyan rejissoru, yazıçı, şair Pyer Paolo Pazolini (Pier Paolo Pasolini; 1922–1975) anadan olub.	
5 mart 1934 – Türk kinorejissoru, ssenarist Halit Refiğ (1934 – 11.10.2009) anadan olub. “Qürbət quşları”, “Hərəmdə dörd qadın” və s. filmləri beynəlxalq festivallarda mükafat qazanıb.	
Hazırladı: V.Orxan	

Azərbaycanlı dirijor Beynəlxalq Şalyapin Opera Festivalında

2 fevral – 1 mart tarixlərində Tatarıstan Dövlət Akademik Opera və Bəlet Teatrında keçirilən 42-ci Beynəlxalq Şalyapin Opera Festivalına Rusiya, Azərbaycan, İtaliya və Belarusun tanınmış dirijor və solistləri qatılıb.

Buiki festival Kazan Opera Teatrının 150 illiyinə həsr edilib. Festivalın ən yaddaqalan tamaşalarından biri Azərbaycan Dövlət Akademik Opera və Bəlet Teatrının baş dirijoru və musiqi rəhbəri, Əməkdar artist Əyyub Quliyevin idarə etdiyi C.Puççinin "Toska" operası olub. Rusiyanın Bolşoy (Moskva), Mariinski (Sankt-Peterburq)

və Belarusun Bolşoy teatrlarının solistlərinin yer aldığı tamaşa yerli mətbuatda xüsusi işıqlandırılıb.

Festivalın açılış günü Kazan səhnəsində premyerası keçirilən Mixail Qlinkanın "İvan Susanin" ("Çar üçün həyat") operası da

böyük maraq doğurub. İlk klassik rus professional operası sayılan əsərə tanınmış rejissor Yuri Aleksandrovun quruluş verib, tamaşanı isə dünyaca məşhur dirijor, Rusiyanın Bolşoy və Mariinski teatrlarının rəhbəri Valeri Gergiyev idarə edib.

Festival çərçivəsində C. Rossininin "Sevilya bərbəri", C.Verdinin "Aida", R.Leonkavallonun "Məzhəkəçilər", M.Musorqskinin "Boris Qodunov", P.Çaykovskinin "Yevgeni Onegin" operaları nümayiş olunub. Festivala Mariinski Teatrın Gənclər Vokal Akademiyasının fevralın 29-da və martın 1-də keçirilən qala-konsertləri ilə yekun vurulub.

Onu da qeyd edək ki, dirijor Əyyub Quliyevin Kazan Dövlət Opera Teatrı ilə əməkdaşlığı 2021-ci ildə Fikrət Əmirovun "1001 gecə" baletinin premyerası ilə başlayıb.

“Özbəkistan tikmələrinə səyahət”

Heydər Əliyev Mərkəzində sərgi açılacaq

Martın 17-də Heydər Əliyev Mərkəzində “İlmələrdə yaşayan irs: Özbəkistan tikmələrinə səyahət” adlı sərgi açılacaq. Novruz bayramı ərəfəsində burada əlvan rənglərlə bol olan bahar tərəvətti ekspozisiya təqdim ediləcək.

Özbəkistan Mədəniyyətinin və İncəsənətinin İnkişafı Fondu ilə birgə keçirilən sərgidə bu ölkənin muzey toplusundan olan 148-dən çox dekorativ-təbiiqi sənət nümunəsi nüma-

yiş etdiriləcək. Sərgi XIX əsrin sonu–XX əsrin əvvəlində Özbəkistanın mədəni-tarixi irsinə və milli geyimlərinə həsr olunub.

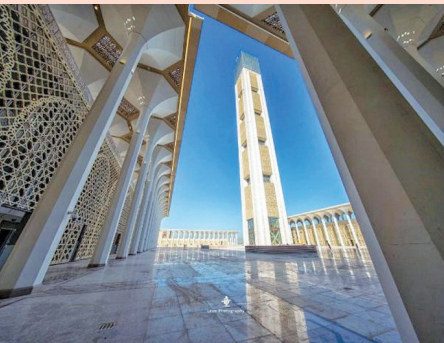
Sərgi bir neçə bölmədən ibarət olacaq: kişilərin milli geyiminin əsas elementi olan qızıl naxışlı çapanlar (uzun üst geyimi), Daşkənd, Cizax, Səmərqənd, Şəhrisəbz, Nurata və Buxara kimi şəhərlərdən əl ilə işlənmiş dekorativ tekstil – suzaninin nümunələri, Səmərqənd, Buxara və Qaraqalpaqstandan ustaların gümüş, firuzə və

digər qiymətli daşlardan hazırladıqları zərgərlik nümunələri təqdim olunacaq.

Sərgi XIX–XX əsrin əvvəlində Özbəkistana xas olan sənətkarlığın dirçəlişini əks etdirir.

265 metr — dünyanın ən hündür məscid minarəsi

Əlcəzairdə dünyanın ən hündür minarəsi olan məscid açılıb. İnşası 2010-cu ildə başlayan və Çin inşaat firması tərəfindən tikilən “Böyük məscid”-in minarəsi 265 metrdir.

Məsciddə 120 min nəfər eyni zamanda ibadət edə bilər. Bu dünyanın üçüncü, İslamın müqəddəs şəhərlərindən (Məkkə və Mədinə) kənarda isə birinci böyük məsciddir. Onun dizaynı Əlcəzair ənənələri və mədəniyyəti ilə yanaşı, ərəb və Şimali Afrika motivlərini birləşdirir. Məsciddə helikopter meydançası, həmçinin 1 milyona qədər kitab saxlaya bilən kitabxana var. Rəsmi rəqəmlərə görə, layihənin maliyyəti 898 milyon dollardır.

Qeyd edək ki, Afrikada ən böyük məscidin tikilməsi Əlcəzairin keçmiş prezidenti Əbdülməziz Buteflikanın layihəsi idi. 1999-cu ildən 2019-cu ilədək ölkənin rəhbəri olan, həmin ilin aprelində səhəti ilə bağlı istefa verən Buteflika 2021-ci ildə, 84 yaşında vəfat edib.

Freddi Merkurinin malikanəsi satışa çıxarılıb

İlkin qiymət 38 milyon dollardır

Londonun prestijli Kessinqton rayonunda vaxtilə “Queen” qrupunun əfsanəvi solisti Freddi Merkurinin yaşadığı “Garden Lodge” malikanəsi 30 milyon funt-sterlinqə (38 milyon dollara) satışa çıxarılıb.

1907-ci ildə tikilmiş evin görüntüləri və planı ilə bağlı təfərrüatlar məxfilik səbəbi ilə ictimaiyyətə açıqlanmır. Eyni səbəbdən onun satışı ilə bağlı elan da internetdə yerləşdirilməyib, lakin “Knight Frank” daşınmaz əmlak agentliyi potensial alıcılarla fərdi danışıqlara hazırdır.

Bildirilir ki, malikanəyə baş çəkmək istəyən pərəstişkarlar qrupunun qarşısını almaq üçün müştərilərin ödəmə qabiliyyəti diqqətlə yoxlanılacaq.

İran əsilli Britaniya rok müğənnisi Freddi Merkur (1946–1991; əsl adı Ferrux Balsara) bu evi 1980-ci ildə alıb və ömrünün sonuna-

dək burada yaşayıb. Ölümündən sonra malikanə həyat yoldaşı Meri Östinə miras qalıb.

“Queen” yarandığı 1970-ci ildən 90-cı illərin ortalarına qədər dünya şöhrəti qazanan ingilis rok qrupudur. Qrupun vokalçısı və bəstəkari Freddi Merkurü vəfat edəndən sonra “Queen” faktiki olaraq fəaliyyətini dayandırsa da, qalan üzvlərinin konsert çıxışları ara-sıra davam edib. “Queen” rok musiqisi tarixinin ən uğurlu qruplarından biridir, albomlarının ümumi dünya tirajı 300 milyonu ötüb.

Qazaxıstan vahid saat qurşağına keçir

Qazaxıstanda 2024-cü il martın 1-dən etibarən vahid saat qurşağı tətbiq olunacaq. Qazaxıstan Ticarət və İntegrasiya Nazirliyinin məlumatına görə, ölkə ərazisində vaxtın hesablanması qaydası haqqında hökumətin qərarına dəyişiklik edilib.

Dəyişikliyə əsasən, 2024-cü il martın 1-i saat 00:00-dan etibarən bütün ölkə ərazisində vahid saat qurşağından istifadə olunacaq. Bunun üçün Astana, Almatı, Çimkənd şə-

hərlərinin, eləcə də Akmola, Almatı, Cambıl, Qaraqanda, Kostanay, Pavlodar, Şimali Qazaxıstan, Türküstan, Şərqi Qazaxıstan, Abay, Jetisu və Ultau vilayətlərinin hakimiyyət orqanları yerli vaxtı bir saat geri çəkəcək.

İndiyədək Qazaxıstanda iki saat qurşağından istifadə olunub: UTC+5 və UTC+6. Qərb rayonları istisna olmaqla, ölkə ərazisinin əksər hissəsi UTC+6 zonasında yerləşir. Ekspertlərin fikrincə, təbii günəş vaxtı ilə uyğun gəlməyən UTC+6 saat qurşağı bioloji ritmlərə və insan sağlamlığına mənfi təsir göstərir.

Tarixdə bu gün

Olaylar, faktlar (2 – 5 mart)

Xronoqraf

193 il əvvəl...

5 mart 1831-ci ildə Lənkəranda Rusiya işğalı əleyhinə üsyan başlayıb. Devrildikdən sonra İrana qaçan Mirhəsən xan Lənkərana gələrək üsyana başçılıq edib. Talış (Lənkəran) xanlığı Gülüstən müqaviləsi ilə (1813) Rusiyaya birləşdirildikdən sonra 1826-cı ildə ləğv edilmişdi. Lənkəran üsyanı iki ay sürdü.

146 il əvvəl...

3 mart 1878-ci ildə Rusiya ilə Osmanlı arasında iki il sürən müharibənin yekunlarına dair San-Stefano (İstanbulun indiki Yemişlik rayonu) sülh müqaviləsi imzalanıb. Osmanlı imperiyasının tərkibində olan Bolqarıstan muxtar knyazlıq statusu alıb və Rusiyanın nəzarətinə verilib.

106 il əvvəl...

3 mart 1918-ci ildə Dünya müharibəsinin ilkin yekunlarına dair sovet Rusiyası ilə Almaniya, Avstriya-Macarıstan, Bolqarıstan və Türkiyə arasında Brest sülhü imzalanıb. Müqavilə ilə Rusiya Ukrayna, Polşa, Baltıqyanı ölkələr və indiki Belarusun bir hissəsi, həmçinin Cənubi Qafqazı itirirdi. Lakin bu, Leninin sözləri ilə desək, bolşeviklərə “nəfəs dərmək” üçün vacib idi. 1919-cu ildə “Brest müqaviləsi”ndən çıxan bolşevik Rusiyası, Polşa və

Baltıqyanı ölkələr (1940-cı ildə SSRİ-yə birləşdirildi) istisna olmaqla, itirdiyi əraziləri sovetləşmə adı ilə nəzarət altına aldı.

91 il əvvəl...

5 mart 1933-cü ildə Adolf Hitlerin Nasional-Sosialist Partiyası Almaniya parlamentinə (Bundestag) seçkilərdə yerlərin yarısını əldə edib. Bir qədər əvvəl Prezident Qindenburg Hitleri kansler təyin edərək koalisiya hökumət qurmağı ona tapşırırmışdı. Parlament seçkisində qələbə sayəsində Hitler kansler postunda möhkəmləndi. Qindenburg vəfat edəndən (1934) sonra isə özünü Almanıyanın mütləq rəhbəri – reyxsfürer elan etdi.

68 il əvvəl...

2 mart 1956-cı ildə Fransanın Şimali Afrikadakı müstəmləkəsi Mərakeş müstəqilliyini elan edib. Onun müstəqilliyini ilk tanıyanlardan biri Fransanın özü oldu.

33 il əvvəl...

3 mart 1991-ci ildə Latviya və Estoniyada SSRİ-nin tərkibindən çıxmaq barədə referendum keçirilib. Referendumun nəticələrinə əsasən, hər iki respublika müstəqilliyini elan etdi.

Hazırladı: V.Orxan

Rəsulzadənin Ankaradakı məzarı abadlaşdırılır

Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin qurucusu Məhəmməd Əmin Rəsulzadənin (1884–1955) Ankaradakı məzarı abadlaşdırılır.

Bu barədə Azərbaycanın Türkiyədəki Səfirliyi məlumat yayıb. Məlumatda deyilir ki, Prezident İlham Əliyevin Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin banilərindən biri olan Məhəmməd Əmin Rəsulzadənin 140 illik yubileyinin qeyd edilməsi ilə bağlı sərəncamından sonra səfirlik Rəsulzadənin Ankar şəhərindəki Cəbəci Əsri qəbiristanlığında yerləşən məzarının abadlaşdırılmasına başlayıb.

Abadlıq işləri Türkiyənin müvafiq dövlət qurumları ilə əlaqəli şəkildə aparılır və M.Ə.Rəsulzadənin vəfatının ildönümünə (6 mart) qədər yekunlaşması nəzərdə tutulur.

İstənbula gələn turist sayı 10 ildə 66 faiz artıb

Son 10 il ərzində İstanbula gələn əcnəbi turist sayı 66 faiz artıb. Bu barədə İstanbul Mədəniyyət və Turizm Departamentinin məlumatında bildirilib.

Qeyd olunur

ki, 2013-cü ildə

Türkiyənin bu

ən böyük şəhərinə

10 milyon

475 min əcnəbi

turist səyahət

etmişdi. 2023-cü

il ilin yekunlarına

əsasən, bu göstərici

14 milyon 370 min

olub.

Türkiyənin Turizm Agentlikləri Assosiasiyasının (TÜRSAB) sədri Firuz Bağlıkayanın sözlərinə görə, bu müddətdə İstanbul turizm potensialı “ITB Berlin”, “WTM London” kimi beynəlxalq turizm sərgilərində geniş şəkildə təbliğ edilib. Konqres-sərgi tədbirləri də İstanbula turist axınınna müsbət təsir göstərib.

Bu arada Türkiyəyə Rusiyadan gələn turistlərin sayı azalıb. Ölkənin Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin statistikasına görə, yanvar ayında Türkiyəyə Rusiyadan gələn turistlər bir il əvvəlkindən 17,6% az olub. İlin ilk ayında ölkəyə 230 579 rusiyalı səfər edib. 2023-cü ilin yanvarında bu göstərici 279 818 nəfər olub.

Ümumilikdə bu dövr ərzində Türkiyə xaricdən 2 milyondan çox qonaq qəbul edib. Azalmaya baxmayaraq, yanvar ayında Türkiyəyə səfər edən əcnəbilər arasında ruslar lider olaraq qalırlar. Ümumi turist sayında onların payı 11%-dir. Sonrakı yerləri İran, Bolqarıstan, Almaniya və Gürcüstandan gələnlər tutur.

1 milyard insan türk seriallarına baxır

Türkiyə istehsalı olan serialların tamaşaçı auditoriyası hazırda 1 milyard nəfərə çatır.

Bunu Türkiyə Prezidenti Administrasiyasının Kommunikasiya idarəsinin başçısı Fəhrettin Altun TRT1 televiziya kanalının “Mehmet: Fəthlər sultanı” adlı yeni serialının təqdimatında bildirib.

Onun sözlərinə görə, son üç il ərzində dünyada türk seriallarını almağa maraq 183 faiz artıb. “Bu gün dünyada 1 milyard insanın türk seriallarına baxması real uğurun çox mühüm göstəricisidir”, – deyə Altun vurğulayıb.

Türkiyə Prezidenti Administrasiyasının təmsilçisi diqqəti yerli kino sənayesinin gələcək inkişafının mühümlüyünə çəkərək deyib: “Filmlərin və serialların istehsalı Türkiyənin tanınmasına böyük töhfə verir, ölkəmizin nüfuzunu möhkəmləndirir”.

Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin nəşri
MƏDƏNİYYƏT
Qəzet 1991-ci ilin yanvarından çıxır

Baş redaktor: Vüqar Əliyev

Ünvan: AZ 1012, Bakı şəhəri, Moskva prospekti 1D
Dövlət Film Fondu, 5-ci mərtəbə

Telefon: (012) 431-28-79 (baş redaktorun müavini)
431-57-72 (redaktor)
430-16-79 (müxbirlər)
530-34-38 (mühasibatlıq, yayım)

E-mail: qazet@medeniyyet.az
Lisensiya № AB 022279. **İndeks:** 0187. **Qiyməti:** 60 qəpik

“Mədəniyyət” qəzetinin kompüter mərkəzində səhifələnilib, “Azərbaycan” nəşriyyatında çap olunub.

Tiraj: 5086. **Sifarı:** 509

Buraxılışa məsul: Fəriz Yunisli

Yazılardakı faktlara görə müəlliflər cavabdehdir. Qəzetdə AZƏRTAC-ın materiallarından da istifadə edilir.

Bank rekvizitləri:

Kapitalbank 1 saylı Yasamal filialı

Kod: 200037. **VÖEN:** 9900003611. **SWIFT:** AIIBAZ2XXX

Müxbir hesab: AZ37NABZ01350100000000001944

MADANIYYAT QAZETİ REDAKSIYASI

H/Hesab: AZ98AIB33080019443300232103. **VÖEN:** 1300338641